

**UCHWAŁA NR XXV/223/2021
RADY GMINY LISKÓW**

z dnia 16 lutego 2021 r.

w sprawie przyjęcia „Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków na lata 2021 – 2025”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713) oraz art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876) Rada Gminy Lisków uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków na lata 2021-2025” w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XXV/185/2016 Rady Gminy Lisków z dnia 29 grudnia 2016r. w sprawie Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków na lata 2016-2020.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lisków.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**STRATEGIA INTEGRACJI I
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH GMINY LISKÓW
NA LATA 2021 - 2025**

STYCZEŃ 2021

SPIS TREŚCI

Wstęp

I. Procedura tworzenia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków

1. Podstawy prawne
2. Podstawa opracowania
3. Wykorzystane materiały, dokumentacje

II. Charakterystyka przestrzenno – demograficzna i gospodarcza gminy Lisków

1. Struktura demograficzna gminy
2. Gospodarka

III. Oświata i wychowanie

IV. Instytucje i organizacje zajmujące się pomocą społeczną działające na terenie gminy Lisków

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Służba zdrowia

V. Formy pomocy realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

1. Informacje ogólne
2. Zasady udzielania świadczeń z pomocy społecznej
3. Świadczenia pomocy społecznej
4. Działania dodatkowe prowadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
5. Współpraca GOPS-u z innymi podmiotami

VI. Problemy społeczne w perspektywie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie

- Katalog zidentyfikowanych problemów społecznych mieszkańców gminy Lisków
- Kwestia osób niepełnosprawnych oraz przewlekle chorych
- Bezrobocie
- Ubóstwo oraz marginalizacja i wykluczenie społeczne
- Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz problemy opiekuńczo – wychowawcze rodzin objętych pomocą społeczną
- Problem uzależnień
- Osoby w wieku podeszłym i sędziwym

VII. Analiza SWOT

1. Wprowadzenie
2. Analiza SWOT

VIII. Misja i założenia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków

IX. Cele strategiczne

X. System monitorowania, promocja oraz finansowanie Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych

1. Monitorowanie
2. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi
3. Finansowanie Strategii
4. Promocja Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków

XI. Podsumowanie

Wstęp

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Nowe regulacje w zakresie pomocy społecznej nakładają nowe zadania na samorząd terytorialny powodując przeniesienie ciężaru organizacji świadczeń pomocy społecznej z państwa na organy samorządowe. Co powoduje, że zmianie musi ulec model pracy socjalnej, od modelu typowo opiekuńczego, z rozbudowanym bezpieczeństwem socjalnym, do modelu pośredniego, wzmacniającego indywidualną aktywność każdego człowieka i jego odpowiedzialność za swój los.

Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020r. poz. 1876) nakłada na gminę obowiązek opracowania i wdrażania gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków ma stanowić podstawę do realizacji względnie trwałych wzorów interwencji społecznych podejmowanych w celu poprawy, zjawisk występujących w obrębie danej społeczności, które oceniane są negatywnie.

Ponadto opracowanie strategii jest dokumentem wymaganym w przypadku ubiegania się o środki strukturalne Unii Europejskiej.

Cele integracji powinny być wyrazem dążeń i aspiracji społeczności lokalnej zmierzających do rozwiązania zidentyfikowanych problemów, likwidacji barier i zagrożeń oraz do wykorzystania wszelkich szans tkwiących w potencjale ludzkim i materialnym dla przyszłej integracji. Strategia jest instrumentem umożliwiającym podejmowanie decyzji zarówno w najbliższym okresie, jak i w odległej perspektywie.

Jako element żywy strategia będzie podlegać ciągłym zmianom, będą pojawiać się nowe, ważne cele, a część, straci swoją aktualność. Ten ciągły proces zmian jest jak najbardziej pożądany, ponieważ będzie on miernikiem działań i dążeń społeczności lokalnej, grup społecznych oraz współdziałania instytucji i organizacji zarówno administracji rządowej, samorządowej jak i organizacji pożytku publicznego zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych oraz szeroko rozumianą integracją.

I. Procedura tworzenia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków.

1. Podstawy prawne utworzenia dokumentu

Obowiązek opracowania Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków wynika wprost z art. 17. ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2020r. poz. 1876). Różnorodność problemów społecznych występujących w gminie powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązywanie zadań społecznych w przyszłości. A mianowicie.:

1. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057)
2. ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176)
3. ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409),
4. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277)
5. ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426),
6. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.),
7. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218,956).
8. ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111)
9. ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 808 ze zm.)
10. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.).
11. ustawa z dnia 11 lutego o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019r. poz. 2407 ze zm.)

Oprócz wspomnianych aktów prawnych przy realizacji strategii może zachodzić potrzeba odwołania się również do ustaw i aktów wykonawczych z zakresu ochrony zdrowia, oświaty i edukacji publicznej, budownictwa socjalnego.

2. Podstawy opracowania

Podstawę opracowania strategii stanowiły materiały źródłowe powstałe i zgromadzone w wyniku pracy pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz materiały będące wynikiem badań różnych środowisk i grup społecznych. W celu selekcji problemów uważanych przez mieszkańców za najistotniejsze dokonano społecznych konsultacji środowiskowych. Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną, zarówno na poziomie społeczności lokalnej, jak i na poziomie rodziny i jednostki, a także konieczność wypracowania niekonwencjonalnych form pomocy, wymaga profesjonalnego i systemowego diagnozowania problemów społecznych w skali gminy.

Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie gminy została sporządzona w oparciu o dane będące w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie, uzyskane w toku bieżącej jego działalności, dane uzyskane z Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego, Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu, oraz instytucji i organizacji współpracujących z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Liskowie.

Przygotowano materiały źródłowe, niezbędne dla diagnozy sytuacji społecznej w gminie Lisków, co pozwoliło na wypracowanie kierunków strategicznych działań odniesionych do rzeczywistych problemów społeczności lokalnej i wskazanie skutecznych kierunków działań dla ich rozwiązania, a także ustalenie układu współpracy instytucjonalnej dla poszczególnych problemów społecznych. W oparciu o diagnozę sytuacji społecznej, została opracowana strategia rozwiązywania problemów pomocy społecznej na najbliższe lata, która jest rozwinięciem działań oraz założeń programowych realizowanych w sferze pomocy społecznej w gminie. Sukcesywnie w toku prac strategicznych następowało przeformułowanie roli i zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, a także sposobów realizacji świadczonej pomocy. Dokonano przejścia w ramach prac nad strategią od typu pomocy, którego zasadniczą funkcją było udzielanie wsparcia materialnego, do modelu nastawionego na wzmocnienie postaw aktywnych oraz wspieranie osób i rodzin zgłaszających się z prośbą o pomoc w rozwiązywaniu problemów. W procesie monitoringu realizacji strategii, kierunki i działania powinny być aktualizowane i dostosowane do zmieniającej się rzeczywistości i otoczenia społeczno-gospodarczego. Przyjęcie strategii stanowi proces otwierający długoterminowe planowanie polityki społecznej.

Strategia jest dokumentem stanowiącym podstawę do podejmowania długofalowych zintegrowanych działań rozwojowych w sferze społecznej oraz wdrażania rozwiązań w postaci programów lokalnych.

Cele i kierunki działań są zgodne ze wskazaniami innych dokumentów o charakterze programowym z obszaru polityki społecznej.

W polityce społecznej Unii Europejskiej, co ma ogromne znaczenie ze względu na funkcjonowanie naszego kraju w tej strukturze, podstawę realizacji stanowią cele odnoszące się do trzech obszarów:

- polepszenia warunków życia , pracy i kształcenia;
- prawa do zatrudnienia i prawo do wykształcenia;
- stworzenia systemu zabezpieczenia społecznego.

Realizacja celów oparta jest na zasadach socjalnych wspólnoty:

- ✓ zasadzie subsydiarności,
- ✓ zasadzie osobistej wolności,
- ✓ zasadzie solidarności.

Szeroko akceptowanymi wartościami współczesnej polityki społecznej, które powinny znaleźć ujęcie w strategii, są:

- bezpieczeństwo socjalne, tzw. gwarancja dochodów i usług na wypadek pojawienia się tzw. ryzyka socjalnego (choroba , bezrobocie , inwalidztwo , itp.);
- wiara w zasoby ludzkie , a więc inwestycje w człowieka , tzw. tworzenie równych szans rozwoju dla ludzi;
- pokój społeczny, traktowany jako wartość podstawowa dla utrzymania harmonijnej współpracy i współżycia między ludźmi (redystrybucja dochodu narodowego na rzecz grup upośledzonych jak i dialogu społecznego);
- życie rodzinne – uznanie rodziny za podstawową grupę społeczną, oraz polityki społecznej jako polityki prorodzinnej.

3. Wykorzystane materiały, dokumentacje

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków została opracowana na podstawie dostępnych, dokumentów, opracowań i informacji na potrzeby niniejszej strategii, a mianowicie:

- ❖ Sprawozdania merytoryczne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej lata 2019-2020
- ❖ Sprawozdania finansowe Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej lata 2019 - 2020.
- ❖ Strona internetowa Powiatowego urzędu Pracy w Kaliszu

- ❖ Strona internetowa Głównego Urzędu Statystycznego
- ❖ Dane urzędu Gminy Lisków

II. Charakterystyka przestrzenno – demograficzna i gospodarcza gminy Lisków

Gmina Lisków położona jest w północno wschodniej części powiatu kaliskiego, w odległości 30 km od najstarszego miasta w Polsce – Kalisza. Obejmuje 20 wsi sołeckich zamieszkanymi przez ok. 5.253 osób. Powierzchnia gminy wynosi 7.793ha, w tym grunty orne- 5.445ha, użytki zielone – 1.377ha, lasy i grunty leśne – 797ha, pozostałe grunty – 476ha. Struktura gruntów wskazuje na rolniczy charakter gminy, blisko 70% jej powierzchni stanowią użytki rolne. Wiodącą formą społeczno – własnościową na terenie gminy są indywidualne gospodarstwa rolne tradycyjne i małoobszarowe. Prowadzenie prywatnych gospodarstw opiera się na hodowli młodego bydła opasowego, trzody chlewnej (w szczególności tuczników). Istnieją wyspecjalizowane gospodarstwa w produkcji mleka i młodego bydła opasowego. Uprawia się głównie zboża, mieszanki zbożowe, ziemniaki, buraki cukrowe, rośliny motylkowe i oleiste oraz kukurydzę. Rolnictwo w gminie Lisków osiąga średnie wyniki, zjawisko pracy na roli staje się powoli mitem, a nie rzeczywistością. Liczba większych gospodarstw nie przekracza dziesięciu. Jak pokazują dane statystyczne z paru ostatnich lat prawie 40% rolników oceniło swoje gospodarstwo jako nierozwojowe. Duża część gospodarzy nie widzi perspektyw do ich korzystnego funkcjonowania w przyszłości. Taka postawa świadczy o nastrojach pesymistycznych wśród rolników, stawia dalsze losy gospodarstw indywidualnych pod znakiem zapytania. Uprawa gleby staje się, podobnie jak hodowla nieekonomiczna. Przyczyn słabego rozwoju wyspecjalizowanego i intensywnego rolnictwa należy doszukiwać się w ogniwach rządzących naszego kraju.

Do wszystkich miejscowości gminy doprowadzona jest sieć energetyczna, wszyscy zainteresowani mają możliwość korzystania usług telefonicznych. System zaopatrzenia w wodę na terenie gminy oparty jest na dwóch stacjach uzdatniania wody na bazie ujęć w miejscowościach Lisków i Strzałków oraz rozdzielczej sieci wodociągowej co stanowi 100% zwodociągowania gminy.

Na terenie Ziemi Liskowskiej znajduje się wiele interesujących zabytków stanowiących świadectwo bogactwa regionu. Należą do nich drewniany kościół w Strzałkowie z 1754 roku, neogotycki kościół w Liskowie w 1899 roku, Dom Dziecka z 1935 r., Szkoła Podstawowa –

budynek zaadoptowany po Szkole Rolniczo-Hodowlanej z 1913 roku. Ważne miejsce na mapie kulturalnej Liskowa zajmuje Gminny Ośrodek Kultury. Istotnym filarem działalności placówki jest organizacja całej gamy imprez o różnorodnym charakterze, organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, organizacja imprez okolicznościowych i artystycznych. Przy Ośrodku Kultury działa biblioteka gminna, Orkiestra Dęta, zespół folklorystyczny „Liskowianki” oraz zespół tańca „Promyczki”.

Na terenie gminy funkcjonuje 1 ośrodek zdrowia, w którym 4 gabinety lekarskie świadczące pomoc medyczną. Zaopatrzenie w leki zapewniają dwa punkty apteczne zlokalizowane w Liskowie.

Edukację dzieci zapewniają funkcjonujących 4 szkoły podstawowe oraz Zespół Szkół Nr 1 w Liskowie. Opiekę nad dziećmi w wieku 3-5 lat oraz dzieciom w wieku przedszkolnym zapewnia Przedszkole prowadzone przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Najświętszej Marii Panny w Liskowie. Opiekę na dziećmi do lat 3 zapewnia Publiczny Żłobek w Liskowie.

Oprócz ww. instytucji na terenie gminy działa 7 Ochotniczych Straży Pożarnych do działalności, których należy prewencja przeciwpożarowa.

1. Struktura demograficzna gminy

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku Gmina liczyła 5.253 mieszkańców. W stosunku do 2019 roku liczba mieszkańców zmniejszyła się o 33 osób (tj. 0,62%) Pod względem gęstości zaludnienia wynoszącej 70 osób/km², obszar Gminy można zaliczyć do średnio zaludnionych terenów wiejskich województwa wielopolskiego, wynoszącego 114 osób/km². Na koniec analizowanego przedziału czasowego (2020 r.), kobiety stanowiły 51,6%, a mężczyźni 48,4% ogólnej liczby ludności.

Tabela 1. Liczba ludności Gminy wg faktycznego miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	J.m.	2019	2020
Ogółem	osoba	5286	5253
mężczyźni	osoba	2533	2540
kobiety	osoba	2753	2713

Źródło: dane z Urzędu Gminy – Ewidencja Ludności

Tabela 2. Struktura wiekowa mieszkańców

Wyszczególnienie	J.m.	2019	2020
Ogółem (wiek przedprodukcyjny)	osoba	1106	1160
mężczyźni	osoba	551	585
kobiety	osoba	555	575
Ogółem (wiek produkcyjny)	osoba	3046	3032
mężczyźni	osoba	1611	1607
kobiety	osoba	1435	1425
Ogółem (wiek poprodukcyjny)	osoba	1134	1061
mężczyźni	osoba	385	348
kobiety	osoba	749	713

2. Gospodarka

Na terenie Gminy Lisków obecnie działają następujące zakłady produkcyjne, które zatrudniają pracowników z terenu Gminy Lisków oraz okolicznych gmin, są to:

Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowe „JAG” PPH Sp. z o.o które powstało w 1994r., jest producentem trzech rodzajów pianek poliuretanowych:- elastycznej pianki poliuretanowej wtórnie spienionej, - elastycznej pianki poliuretanowej, - termoizolacyjnej, sztywnej pianki poliuretanowej, - uchwytów łazienkowych z laminatu poliestrowego dla osób niepełnosprawnych. Firma oferuje wszystkie rodzaje pianek w postaci bloków, płyt, formatek, kształtek, a sztywną piankę poliuretanową również w postaci otulin do wykonywania izolacji w ciepłownictwie.

Firma "EDAL" Spółka Jawna z siedzibą w Żychowie założona została w 1994 r. w celu konfekcjonowania przypraw korzennych, ziołowych, bakalii oraz produkcji koncentratów spożywczych. Zakład oferuje szeroki asortyment herbat. Gwarantowana jakość towarów, stosowanie nowoczesnych opakowań w wysokim standardzie światowym wpłynęły na pozyskanie przez firmę rynków zbytu nie tylko w kraju, ale i za granicą. Ciągły wzrost sprzedaży pozwolił na zwiększenie liczby miejsc pracy z 5 do co najmniej 70. Od kilku lat wzrasta liczba przedstawicieli handlowych zakładu, którzy poprzez duże hurtownie obsługują handel detaliczny na terenie całego kraju. Firma EDAL jest zakładem pracy chronionej.

„MALSPAW” Sp. z o.o. powstała w 1991 roku, zatrudnia ok. 133 osób. Od początku działalności firma zajmuje się produkcją pojemników metalowych i siatkowych. W 1995 r. firma wstąpiła do EPAL. „Malspaw” prężnie się rozwija, realizuje zamówienia pojemników siatkowych, w 90% eksportuje komponenty pojemników do Niemiec.

MCKEEN-BEEF SP. z O.O. rozpoczęła swoją działalność w miejscowości Lisków w 2009 roku z możliwością rozbioru 100 ton wołowiny dziennie. W roku 2013 spółka poszerzyła swoją działalność o ubój bydła zakupując położoną w sąsiedniej gminie ubojnię bydła wołowego. Poprzez modernizację i inwestycję w nowoczesną, wysokowydajną linię ubojową oraz park maszynowy MCKEEN-BEEF UBOJNIA osiągnęła stabilną pozycję na polskim rynku ubojowym. W latach 2012-2015 poczyniono również szereg inwestycji w zakładzie rozbioru i pakowania wołowiny w Liskowie zmierzające do rozbudowy i modernizacji zakładu otwierając się tym samym na nowe możliwości i nowe kierunki zbytu produktu gotowego. W roku 2014 spółka osiągnęła możliwości rozbioru 700 ton wołowiny tygodniowo. Dodatkowo, aby w pełni zapewnić wysoką jakość produktów mrożonych, firma MCKEEN-BEEF za-inwestowała w roku 2012 w zintegrowaną z zakładem rozbioru mroźnię oraz w roku 2013 w niezależną chłodnię składową w miejscowości Linne. Na przestrzeni ostatnich lat spółka wypracowała sobie ugruntowaną i stałą pozycję wśród producentów wołowiny zarówno w kraju jak i zagranicą. MCKEEN-BEEF szanuje swoich klientów i stara się sprostać wszystkim realnym wymaganiom zarówno jakościowym, logistycznym jak i cenowym. Swój rozwój i ukształtowaną pozycję na rynku, zarówno krajowym jak i zagranicznym, spółka zawdzięcza systematycznym inwestycjom w park maszynowy oraz nowoczesne technologie. Nie bez znaczenia dla rozwoju firmy jest zatrudnianie odpowiednio wykształconej i wyspecjalizowanej kadry pracowniczej oraz dbałość o systematyczne podnoszenie ich kwalifikacji.

III. Oświata i wychowanie

Na terenie gminy działają następujące placówki szkolne:

- Szkoła Podstawowa w Liskowie,
- Szkoła Podstawowa w Ciepielewie,
- Szkoła Podstawowa w Strzałkowie,
- Szkoła Podstawowa w Zakrzynie,
- Publiczny Żłobek w Liskowie,
- Zespół Szkół nr 1 w Liskowie,

- Przedszkole prowadzone przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Najświętszej Marii Panny zapewniające opiekę dla dzieci w wieku 3 – 5 lat oraz dla dzieci w wieku przedszkolnym.

Obwód szkolny obejmuje wszystkie wsie w granicach administracyjnych gminy. Do placówek oświatowych uczniowie mają zapewniony dowóz na koszt gminy.

Strukturę szkół i liczby uczniów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Placówki szkolne

Wyszczególnienie	2018/2019	2019/2020
Liczba szkół	4	4
Liczba przedszkoli	1	1
Liczba dzieci w szkołach podstawowych wraz z oddziałami przedszkolnymi	562	490
Liczba dzieci w Żłobku	16	19
Liczba dzieci w przedszkolu w tym oddział przedszkolny	90	100

Źródło: dane z urzędu gminy- biuro oświaty

IV. Instytucje i organizacje zajmujące się pomocą społeczną działające na terenie gminy Lisków.

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie realizuje zadania z zakresu pomocy osobom i rodzinom w celu przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Ośrodek wypełnia zadania pomocy społecznej określone w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. wraz z późn. zm., ustawie o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003r. z późn. zm., ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z 11 lutego 2016 r., ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r, a także ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W szczególności zadania realizowane są poprzez tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej, w tym poprzez rozbudowę niezbędnej

infrastruktury socjalnej, diagnozę, analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej, przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń, pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, pracę socjalną rozumianą jako działalność zawodową mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje programy z zakresu przeciwdziałania przemocy i narkomanii, podejmując współpracę z organizacjami pożytku publicznego i stowarzyszeniami, Kościołem katolickim i innymi związkami wyznaniowymi, a także z osobami fizycznymi i prawnymi. Ponadto pracownicy GOPS zajmują się tworzeniem i wdrażaniem projektów socjalnych i programów dotyczących wsparcia i pomocy na rzecz rodzin niewydolnych wychowawczo, ubogich oraz zagrożonych patologiami społecznymi i marginalizacją. Realizowane są działania profilaktyczne wspólnie z GKRPA oraz policją na rzecz dzieci i młodzieży ze środowisk szczególnie narażonych na uzależnienia.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana została na podstawie art. 41 ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 2277). Do głównych zadań realizowanych przez komisję należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii, a w szczególności:

- Zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin (współuzależnienie)
- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy z uzależnieniami ze szczególnym naciskiem na problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej skierowanej pośrednio i bezpośrednio do dzieci i młodzieży
- Wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Do zadań GKRPA należy również przygotowywanie corocznego projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, a także koordynacja oraz czuwanie nad jego realizacją.

3. Służba zdrowia

W gminie Lisków funkcjonuje Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej świadczący usługi dla ludności w zakresie opieki zdrowotnej. Opiekę lekarską zapewniają lekarze: lekarz chorób wewnętrznych, pediatra, lekarz ginekolog oraz stomatolog. W SPZOZ zatrudnione są pielęgniarki zabiegowe, pielęgniarki środowiskowe, które odwiedzają chorych w ich miejscu zamieszkania, a także pielęgniarka szkolna i położna. Ponadto w Liskowie funkcjonuje Zakład Rehabilitacji Leczniczej, dwie apteki oraz dwa gabinety stomatologiczne.

V. Formy pomocy realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie

1. Informacje ogólne

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Prawo do świadczeń z pomocy społecznej uwarunkowane jest wykazaniem się własną aktywnością w zakresie zaspokajania swych potrzeb życiowych. Pomoc społeczna nie może stanowić stałego źródła utrzymania, zwłaszcza, jeśli chodzi o osoby, które mają wszelkie warunki ku temu, aby podjąć pracę. Zakłada się, że pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego uaktywnienia się osoby korzystającej ze świadczeń, a także jej integracji ze środowiskiem.

Adresatami pomocy społecznej są obywatele Polski i cudzoziemcy posiadających prawo stałego pobytu lub status uchodźcy, zamieszkujący i przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Osoby i rodziny, które korzystają z pomocy społecznej obowiązane są do współdziałania w rozwiązywaniu swoich trudnych sytuacji życiowych przy wsparciu ze strony pracownika socjalnego.

Wysoce niepokojące jest także trwałe uzależnienie się od pomocy społecznej i niechęć do podejmowania osobistej odpowiedzialności za los własny i własnej rodziny, prowadzący do wykorzystania pomocy społecznej i instytucji gminnych, jako naturalnego i należnego sposobu świadczeń ze strony społeczeństwa.

Jednym z głównych celów prowadzonej polityki społecznej powinno być, zatem wyrobienie umiejętności społecznych w takim zakresie, aby mieszkańcy potrafili

samodzielnie rozwiązywać pojawiające się przed nimi problemy i zagrożenia, a instytucje państwowe i samorządowe winny pełnić wobec jednostek, rodzin i organizacji społecznych jedynie rolę pomocniczą.

2. Zasady udzielania świadczeń z pomocy społecznej

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt. 1, 2, 3 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 701 złotych miesięcznie
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 528 złotych miesięcznie
- rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art.7 pkt.2-15 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznania potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej w samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej jej przedstawiciela bądź innej osoby, za zgodą zainteresowanego, lub na wniosek przedstawiciela ustawowego. Pomoc może być także udzielona z urzędu. Rodzina lub osoba zgłasza się po pomoc do OPS w miejscu zamieszkania. Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają przeprowadzenia uprzednio wywiadu środowiskowego /rodzinnego/ przez pracownika socjalnego.

Pomocy społecznej na zasadach określonych w ustawie udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo –wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Środki pieniężne przeznaczone na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej

Z danych zawartych w sprawozdaniach Ośrodka liczba osób korzystających z pomocy społecznej, w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych wyniosła:

w roku 2020

osób, którym przyznano świadczenia, w tym - liczba osób w rodzinie 325

- liczba rodzin 92

Z kolei wydatki na świadczenia kształtowały się na zbliżonym poziomie. Jednak zauważalne jest zjawisko, iż mimo zmniejszającej się liczby osób korzystających z pomocy społecznej wydatki na pomoc społeczną oraz ilość przyznanych świadczeń nie ulega zmianie a niekiedy ma nawet tendencje rosnącą. Przyczyną tego zjawiska jest system prawny, który sukcesywnie zwiększa wysokość obligatoryjnych świadczeń socjalnych.

Dane z tabeli nr 4, obrazują poziom wydatków na poszczególne formy świadczeń realizowanych przez Ośrodek.

Tabela 4. Wydatki Ośrodka na zadania pomocy społecznej w latach 2019-2020

wyszczególnienie	2019	Liczba osób, którym przyznano pomoc w 2019r	2020	Liczba osób, którym przyznano pomoc w 2020r
<i>Zasilki stałe</i>	69 109	11	62 105	11
<i>Zasilki okresowe</i>	29 258	29	48 707	41
<i>Zasilki celowe i w naturze ogółem</i>	4 218	23	2 990	19
<i>Sprawienie pogrzebu</i>	-	0	3802	1
<i>Dożywianie</i>	61 877	80	57 000	98
<i>Usługi opiekuńcze</i>	17 640	2	9520	2
<i>Odpłatność za dom pomocy społecznej</i>	69 916	3	61 737	4
RAZEM	252 018	-	245 861	-

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w wykonuje zadania nie tylko wynikające z ustawy o pomocy społecznej w ramach zadań zleconych i własnych, ale także zadania określone w ustawach: o świadczeniach rodzinnych; . o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci; o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, a także ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Świadczenia rodzinne:

Tabela 5. Wydatki na realizację świadczeń rodzinnych w latach 2019-2020

Nazwa świadczenia	Liczba świadczeń wypłaconych na podstawie decyzji w 2019 r.	Kwota świadczenia w 2019r.	Liczba świadczeń wypłaconych na podstawie decyzji w 2020	Kwota świadczenia w 2020 r.
Zasilek rodzinny	4 966	577 072	4 554	532 215
Dodatki do zasiłku rodzinnego	2 072	255 249	2 299	276 963
Zasilek pielęgnacyjny	1 766	334 574	1 772	382 247
Świadczenie pielęgnacyjne	469	736 008	634	1 052 916
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	40	40 000	48	48.000
Razem	9 313	1 942 902	11.696	2 292 341

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Lisków

Z danych tabelarycznych wynika, że liczba świadczeń rodzinnych wypłaconych na podstawie decyzji administracyjnych z roku na rok maleje, natomiast wzrasta liczba wypłacanych świadczeń pielęgnacyjnych.

Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Przyznanie prawa do świadczenia uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900 zł.

Tabela 6. Liczba wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2019-2020

Rok	2019	2020

Kwota wypłaconych świadczeń alimentacyjnych	92 103,00	99 600,00
Ilość rodzin pobierających świadczenia	13	14

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie

Świadczenia wychowawcze

Świadczenie wychowawcze przyznawane jest na warunkach określonych w ustawie z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci Świadczenia te przysługują niezależnie od dochodu rodziny.

Tabela 7. Liczba wypłaconych świadczeń wychowawczych w latach 2019-.2020

Rok	2019	2020
Kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych	4 536 689,30	5 510 901,10
Ilość rodzin pobierających świadczenie	590	595

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie

Program „Dobry Start”

Świadczenie z programu „ Dobry Start” przyznawane jest na warunkach określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „ Dobry Start”. Świadczenie to przysługują niezależnie od dochodu rodziny i jest przyznawane raz w roku..

Tabela 8 . Liczba wypłaconych świadczeń z Programu „ Dobry Start” w latach 2019-.2020

Rok	2019	2020
Kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych	189 300	187 700
Ilość rodzin pobierających świadczenie	434	427

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie

3. Świadczenia pomocy społecznej

Zgodnie z zapisem art.36 ustawy o pomocy społecznej, świadczeniami z pomocy społecznej są: świadczenia pieniężne i świadczenia niepieniężne. Do pomocy finansowej zaliczamy, m.in.: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie się, pomoc dla rodzin zastępczych,. Natomiast do świadczeń niepieniężnych: pracę socjalną, bilet kredytowy, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenie społeczne, pomoc rzeczowa, w tym na

ekonomiczne usamodzielnienie się, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia, mieszkanie chronione, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, opiekę i wychowanie w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo-wychowawczej, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych, szkolenia, poradnictwo rodzinne i terapia rodzinna prowadzone przez ośrodki adopcyjno-opiekuńcze. Ponadto ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku określa szczegółowo zakres zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym oraz zadania własne gminy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej szczególny nacisk kładzie na realizację programu „Posiłek w szkole i w domu”. Dożywianiem w szkołach oraz w przedszkolu objętych było 45 dzieci, w formie gorącego posiłku.. Dożywianie realizowane jest we wszystkich placówkach szkolnych na terenie gminy oraz w Przedszkolu prowadzonym przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Najświętszej Marii Panny. Liczba dzieci korzystających z dożywiania ma tendencję wzrostową, co ma odzwierciedlenie w kosztach realizacji programu. Środki na realizację zadania pochodzą z dotacji budżetu państwa oraz z budżetu gminy.

4. Działania dodatkowe prowadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi szereg działań pomocowych, aktywizacyjnych i integracyjnych zarówno w stosunku do rodzin i osób objętych pomocą społeczną, jak i grup narażonych na marginalizację, wykluczenie oraz patologie społeczne, a także na rzecz społeczności lokalnej:

na rzecz rodzin i osób z problemem przemocy w rodzinie, alkoholizmu i narkomanii	- współpraca z GKRPA w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom. - poradnictwo prawne i psychologiczne świadczone przez specjalistów przy PCPR
na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych	- aktywizacja osób bezrobotnych w ramach prac społecznie użytecznych oraz robót publicznych.

na rzecz rodzin zagrożonych ubóstwem marginalizacją i wykluczeniem społ.	- opracowanie i realizacja projektów systemowych współfinansowanych ze środków UE - Pomoc pieniężna i niepieniężna
na rzecz dzieci i młodzież z rodzin dysfunkcyjnych	- współpraca z GKRPA w Liskowie - realizacja programów wypoczynku zimowego i letniego z programem socjoterapeutycznym - współdziałal w organizacji konkursów, spotkań, imprez integrujących (np. dzień dziecka, spotkanie świąteczne)
na rzecz osoby w wieku podeszłym i sędziwym	- Usługi sąsiedzkie, spotkania okolicznościowe - kierowanie do placówek stacjonarnych
na rzecz osób niepełnosprawnych, psychicznie chore, i członków ich rodziny	- Współdziałal w realizacji projektów realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu na integracji osób niepełnosprawnych - Udział w programach pomocowych ze środków PFRON - kierowanie osób do WTZ, ŚDS czy ZAZ-u

5. Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej z innymi podmiotami

Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu, a także z Powiatowym Urzędem Pracy w Kaliszu, ZUS-em, KRUS-em, Policją, Sądem, Kuratorami, Szkołami, Placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, Świetlicami, Komisją do Spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zakładem Aktywności Zawodowej „Swoboda”, Środowiskowym Domem Samopomocy w Liskowie, Domem Pomocy Społecznej w Liskowie, Domem Dziecka w Liskowie i innymi podmiotami społecznymi i grupami nieformalnymi a także ze społecznością lokalną. Ponadto Ośrodek współpracuje z parafiami Kościoła Katolickiego oraz z innymi organizacjami pozarządowymi.

Współpraca z **Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu** polega na udzielaniu ustawowo określonych formach pomocy m.in. mieszkańcom Gminy Lisków w zakresie:

- organizowania zastępczych rodzin dla dzieci pozbawionych opieki przez rodziców i wypłat świadczeń dla rodzin zastępczych;
- pomocy terapeutycznej dla rodzin zastępczych w razie potrzeby;
- świadczenia pomocy pieniężnej dla usamodzielnionych wychowanków (w zakresie: kontynuowanie nauki, usamodzielnienia, zagospodarowania)
- odstąpienie od ustalenia opłat za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- poradnictwa prawnego i psychologicznego

Inną instytucją, z którą współpracuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie, udzielającą na terenie gminy pomocy społecznej dla potrzebujących mieszkańców jest **Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**, działająca przy Urzędzie Gminy.

Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizuje Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania Narkomanii. Ww. program corocznie przyjmowany jest stosownymi uchwałami Rady Gminy. W ramach programu podejmuje się następujące przedsięwzięcia:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie poza lekcyjnych zajęć sportowych
3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Kaliszu ukierunkowana jest między innymi na organizację i współfinansowanie prac społecznie użytecznych oraz robót publicznych na terenie gminy. Organizacja powyższych prac pozwala na skierowanie osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej co wiąże się ze spadkiem osób korzystających z pomocy, jak również z wyeliminowaniem osób biernych, nastawionych tylko na pomoc Ośrodka.

Organizacje pozarządowe realizujące zadania pomocy społecznej na terenie Gminy Lisków

1. Gminne Towarzystwo Dzieci i Osób Niepełnosprawnych
2. Towarzystwo Sportowe LISKOWIAK
3. Stowarzyszenie JESTEM działające przy Domu Dziecka w Liskowie
4. Stowarzyszenie NADZIEJA NA LEPSZE JUTRO działające przy Środowiskowym Domu Samopomocy im. Jana Pawła II w Liskowie
5. Stowarzyszenie AKTYWNI DLA MAŁGOWA
6. Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich w Liskowie
7. Stowarzyszenie Aktywni Rodzice działające w Strzałkowie
8. Stowarzyszenie Działamy Razem, działające w Pyczku

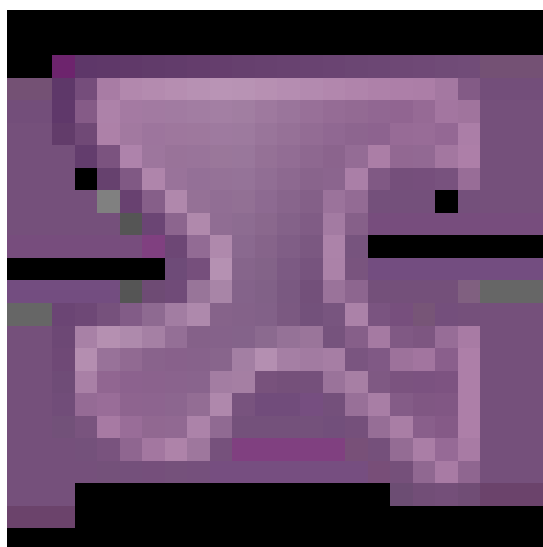
VI. Problemy społeczne w perspektywie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Katalog zidentyfikowanych problemów społecznych w gminie

- Identyfikacja problemów społecznych na terenie gminy jest jednym z najważniejszych elementów każdego postępowania diagnostycznego, mającego określić zasadnicze problemy i ewentualne kierunki ich rozwiązywania. Dokonano jej w oparciu o m.in. konsultacje społeczne (wzór ankiet w załączniku nr 1 do strategii). Na podstawie ich wyników oraz innych danych statystycznych, głównie z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie.

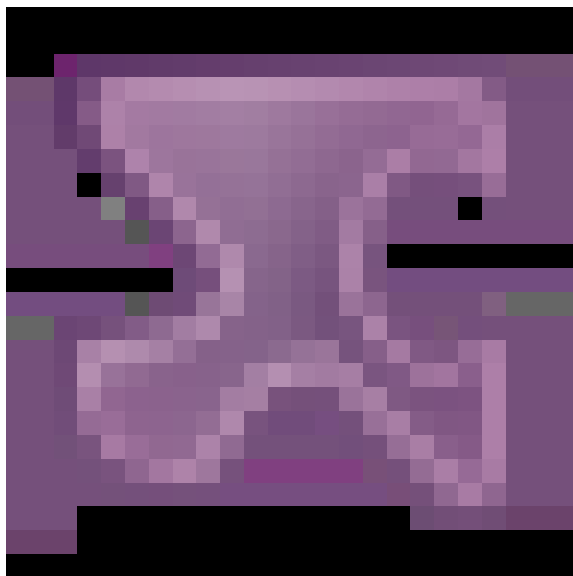
Celem ankiet było zbadanie opinii mieszkańców Gminy Lisków na temat ich sytuacji, zauważonych problemów społecznych, potrzeb oraz kształtowania polityki społecznej w gminie. Ankietyzację przeprowadzono w miesiącach październik – listopad 2020r. Formularze ankiet zostały opracowane przez pracowników GOPS w Liskowie. Rozdano łącznie 100 ankiet. Ankiety skierowano do różnych grup społecznych. Ogólna charakterystyka badanej grupy

Wykres nr 1 Podział badanych ze względu na płeć w %

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Wykres nr 2 Wiek badanych w %

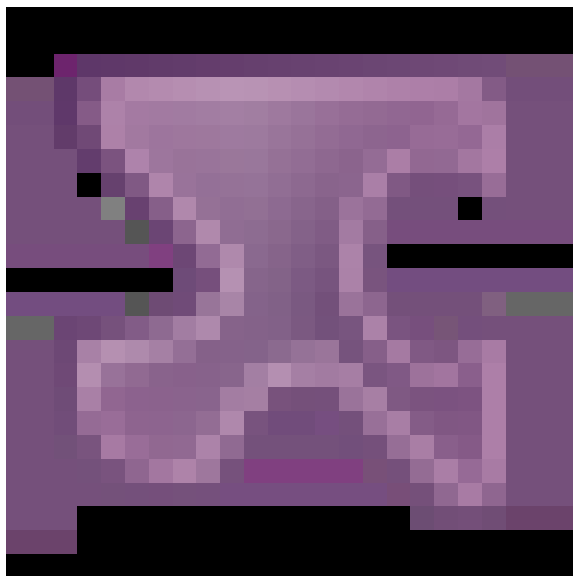
Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Tabela nr 9 Wykształcenie ankietowanych

<i>Wykształcenie ankietowanych</i>	<i>Kobiety</i>		<i>Mężczyźni</i>	
	<i>Liczba osób</i>	<i>%</i>	<i>Liczba osób</i>	<i>%</i>
Podstawowe	10	13%	2	8%
Zawodowe	15	20%	7	28%
Średnie	35	47%	13	52%
Licencjackie	10	13%	3	12%
Wyższe	5	7%	0	0%
Inne	0	0%	0	0%

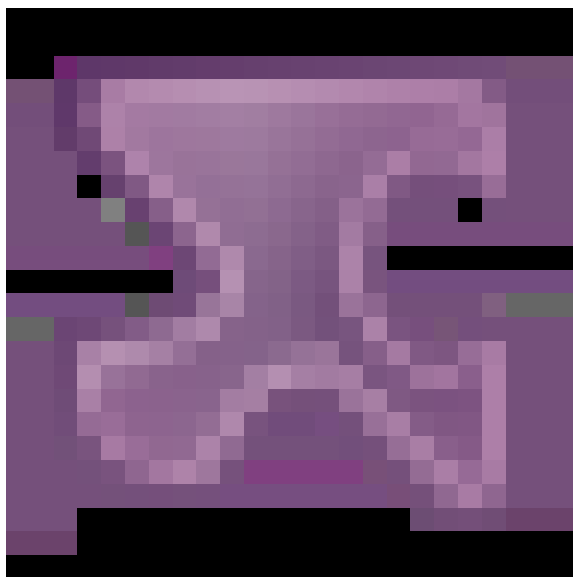
Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Wykres nr 3 Wykształcenie ankietowanych w %

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Wykres nr 4 Liczebność rodzin badanych w %

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Powyższe wykresy charakteryzują klientów GOPS w Liskowie (badaną populację) następująco: zdecydowana większość badanych to kobiety. Analizując wykresy zauważamy, że najlepszy wiek produkcyjny(36 - 45 lat) nie radzi sobie i korzysta z pomocy GOPS

w Liskowie. Mimo, że jest to bardzo nowoczesna, dobrze rozwinięta gmina, w której jest wiele zakładów pracy. Być może osoby te nie mogą znaleźć pracy lub pracują, ale niestety ich zarobki są zbyt małe i nie pozwalają na godne życie, dlatego osoby te są zmuszone do korzystania z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej. Taką przyczyną mogą być również inne problemy, jak wielodzietność, choroby, kalectwo i wiele innych przyczyn. Zauważamy także, że kobiety są znacznie lepiej wykształcone. Tylko 3 z przebadanych mężczyzn miało wykształcenie wyższe. Pozostałych mężczyzn wykształcenie zamykało się na wykształceniu zawodowym lub średnim. Kobiety miały wykształcenie średnie, a nawet i wyższe. Ponad połowa ankietowanych nie należy to liczebnych rodzin (3-4 osoby w rodzinie). W obecnych czasach nie są już modne wielodzietne rodziny jak bywało to jeszcze 20 lat temu. Może wpływać na to także status materialny rodziny lub inne czynniki. Około 30% ankietowanych posiada liczną rodzinę, jednak większość badanych ma rodziny małe .

Uzależnienia wśród badanych.

Ankietowanych podzieliliśmy na dwie grupy. Grupę „A”- ludzi mających problem z piciem alkoholu, oraz grupę „B”- osoby wolne od tego problemu. Chcieliśmy przez ten podział sprawdzić, jak widzą działalność GOPS-u w Liskowie osoby, dla których przede wszystkim w życiu liczy się, nazwijmy to „stan upojenia alkoholowego”, a jak widzą to wolni od tego problemu, beneficjenci GOPS w Liskowie.

Za kryterium podziału posłużyły nam dwa pytania z ankiety, pytania nr. 2 i 3, z części „Teren Gminy Lisków **„Czy Panu/i zdarzyło się spożywać w ciągu ostatniego kwartału mocniejsze alkohole, np. wódkę?”**

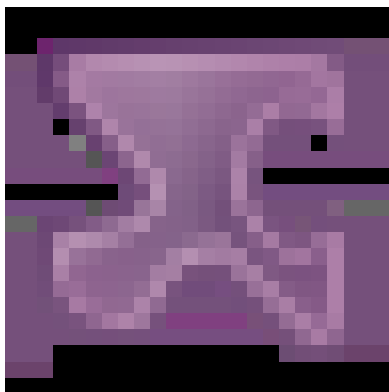
A) Tak

- 1-2razy
- 3-5 razy
- 5-10 razy
- Częściej

B) Nie

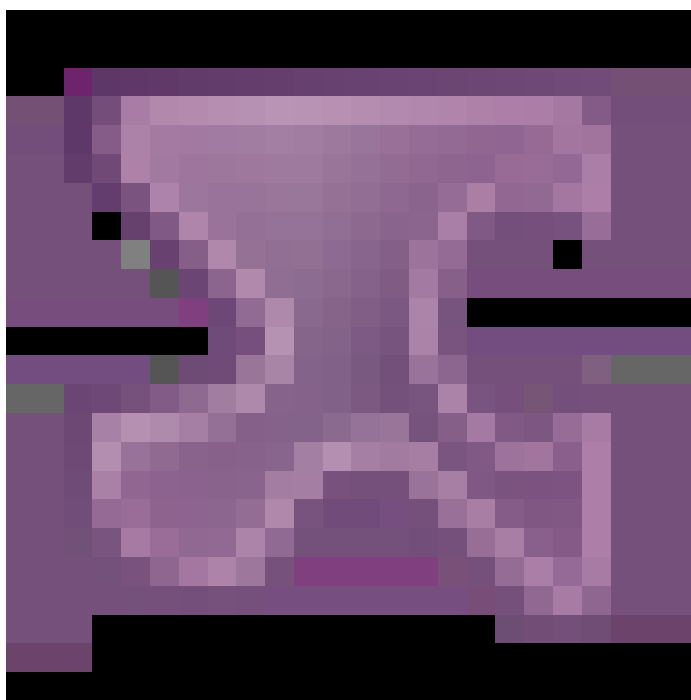
Jeśli odpowiedź obejmowała dwie ostatnie kategorie, kwalifikowaliśmy ankietowanych do grupy „A”, czyli mających problem z alkoholem. Okazało się, że osób takich jest w sumie 55 % (55 ankietowanych) Poniższe wykresy charakteryzują wybrane grupy.

Wykres nr 5 Podział ankietowanych ze względu na płeć w grupie „A i B”

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Wykres nr 6 Wiek ankietowanych w grupie „A i B”

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Po przeanalizowaniu powyższych wykresów zauważamy, że więcej jest pijących kobiet niż mężczyzn, co wynika z faktu, że kobiety są częstszymi klientami GOPS. Zauważamy także, że w starszych grupach wiekowych jest większy procent osób pijących.

W dalszej części porównaliśmy odpowiedzi ankietowanych z grupy „A” z grupą „B”

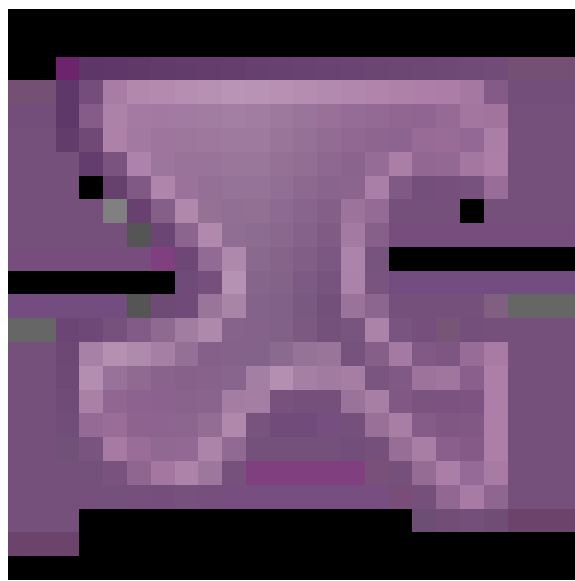
Problemy społeczne w opinii badanych.

Ta część ankiety miała na celu pokazanie, co mieszkańcy Gminy Lisków myślą o niej, jakie problemy społeczne zauważają w gminie w której mieszkają.

Zjawiska patologii społecznej.

Zacznijmy od **alkoholizmu**. Alkoholizm jest bardzo widoczny w naszym społeczeństwie. Zwłaszcza w miastach, gdzie na każdym rogu można spotkać kogoś pijanego, lub spożywającego alkohol. Także na wsi jest to zauważalne, np.: przed wiejskimi sklepami gdzie wieczorami skupia się życie towarzyskie. Odpowiedź na pytanie „Czy w ciągu ostatniego roku zdarzyło się Panu/Pani być świadkiem pijaństwa na terenie Gminy Lisków?” prezentuje wykres nr.10.

Wykres nr 7 Pijaństwo w gminie postrzegane przez badanych z grup A i B

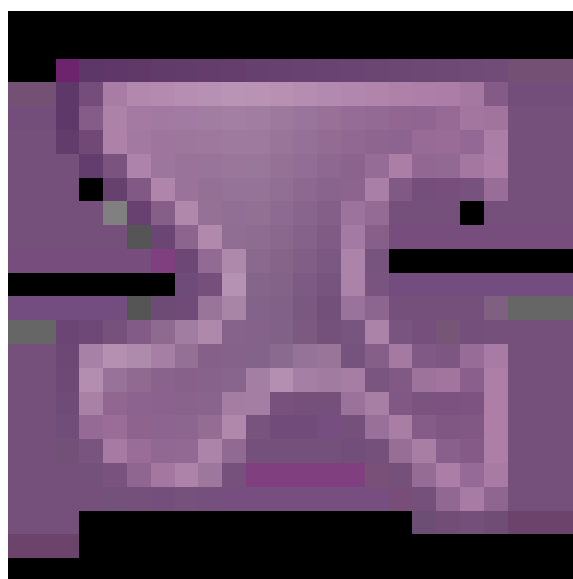
Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Możemy zauważyć, że 89% ankietowanych z grupy „A”, była świadkiem pijaństwa w gminie. W grupie „B” były bardziej zróżnicowane odpowiedzi. Mniejszość grupy - 3% była świadkiem pijaństwa 5-10 i więcej razy, (25%) osób widziało „pijaństwo” 3-5 razy, a ponad połowa ankietowanych widziało pijaństwo tylko 1-2razy. 18% nie było świadkiem pijaństwa w ogóle. Po przeanalizowaniu danych wyraźnie widać, że pijaństwo w Gminie Lisków

występuje, ankietowani byli niejednokrotnie świadkami pijaństwa w ostatnim kwartale. Zauważmy, że ankietowani z grupy „A” -czyli ankietowani z problemem alkoholowym byli prawie 100% świadkami nasilonego pijaństwa. Nie ma się czemu dziwić, ponieważ sami piją, znajdują się w „pijackim środowisku, więc pijaństwo widzą prawie na co dzień np. pod sklepem czy w innych miejscach pijackich schadzki. w grupie „B” pojawiały się różne odpowiedzi, jednak badani z tej grupy rzadziej byli świadkiem pijaństwa w gminie niż ankietowani z grupy „A”.

Kolejnym zagadnieniem, którym się zajęliśmy jest **przestępczość w gminie Lisków**. w grupie „A” prawie 80% ankietowanych było świadkiem przestępstwa w ciągu ostatniego roku (te przestępstwa to najczęściej kradzież, akty wandalizmu i pobicie), reszta badanych nie wie lub nie pamięta, żeby takie zdarzenie zaszło. Sytuacja przedstawia się podobnie w grupie „B”. Badani pamiętają przestępstwa, jakie pojawiły się niegdyś w Gminie Lisków.

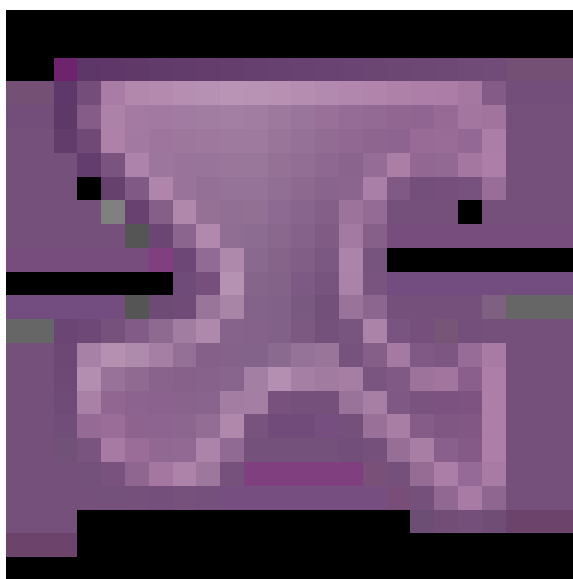
Wykres nr 8 Przestępczość w gminie wg badanych

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

W ankiecie zapytano badanych, czy kiedykolwiek w zdenerwowaniu popełnili jakieś przestępstwo. Z grupy „A”, dwóch ankietowanych odpowiedziało „TAK”, jedna osoba brała udział w akcie wandalizmu, druga osoba popełniła przestępstwo-zastraszanie. W grupie „B” natomiast żadna z przebadanych osób nie brała udziału w przestępstwie. Dane z dwóch grup pokazuje wykres nr 9.

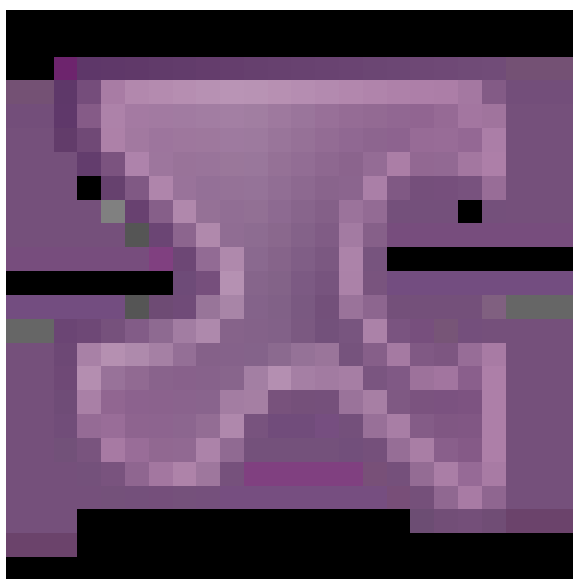
Wykres nr 9 Udział ankietowanych w przestępstwach

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

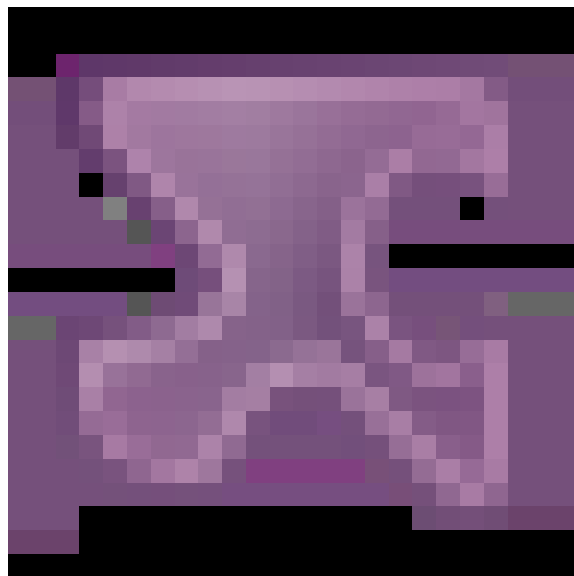
Kończąc rozważania na temat zjawisk patologii społecznej, poświęciliśmy uwagę problemowi **przemocy domowej**. Połowa ankietowanych dostrzega w gminie zjawisko przemocy domowej. W grupie „A” 58% ankietowanych dostrzega to zjawisko, natomiast w grupie „B” 65% przebadanych. Tak więc z odpowiedzi badanych jednoznacznie wynika, że przemoc domowa, która jest bardzo dużym problemem społecznym występuje w Gminie Lisków. Powyższe dane przedstawia wykres poniżej.

Wykres nr 10 Dostrzeganie zjawiska przemocy domowej przez ankietowanych

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Wykres nr 11 Przyczyny przemocy domowej w ujęciu obu badanych grup

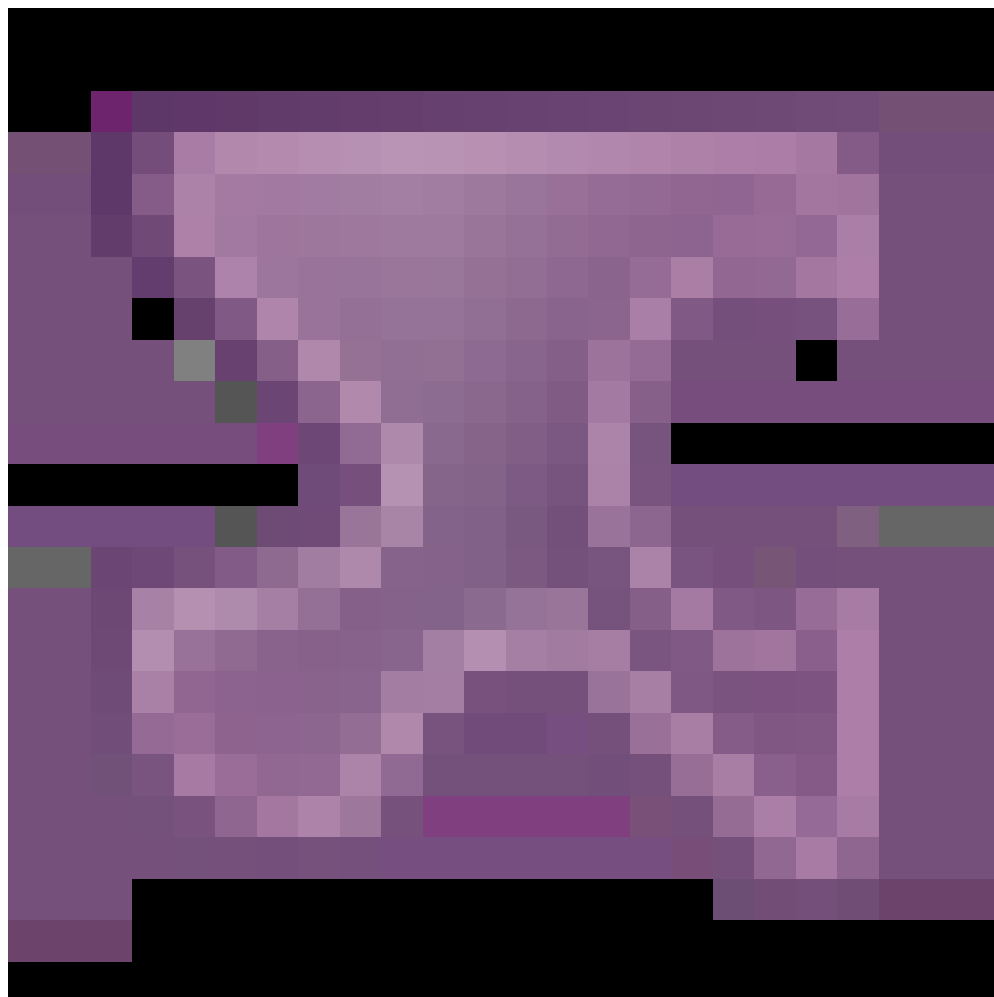
Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

W grupie „A”, ankietowani stwierdzili, że największą przyczyną przemocy domowej są uzależnienia, dalej około 18% twierdzi że bezrobocie, a 10%, że stres. Dla badanych z grupy „B” największą przyczyną przemocy domowej są także uzależnienia (twierdzi tak ponad połowa badanych), dalej ubóstwo, bezrobocie i stres. Analizując wykres możemy dostrzec, że zarówno w grupie „A” jak i w grupie „B” jedną z podstawowych przyczyn przemocy domowej są uzależnienia i ubóstwo.

Inne problemy społeczne.

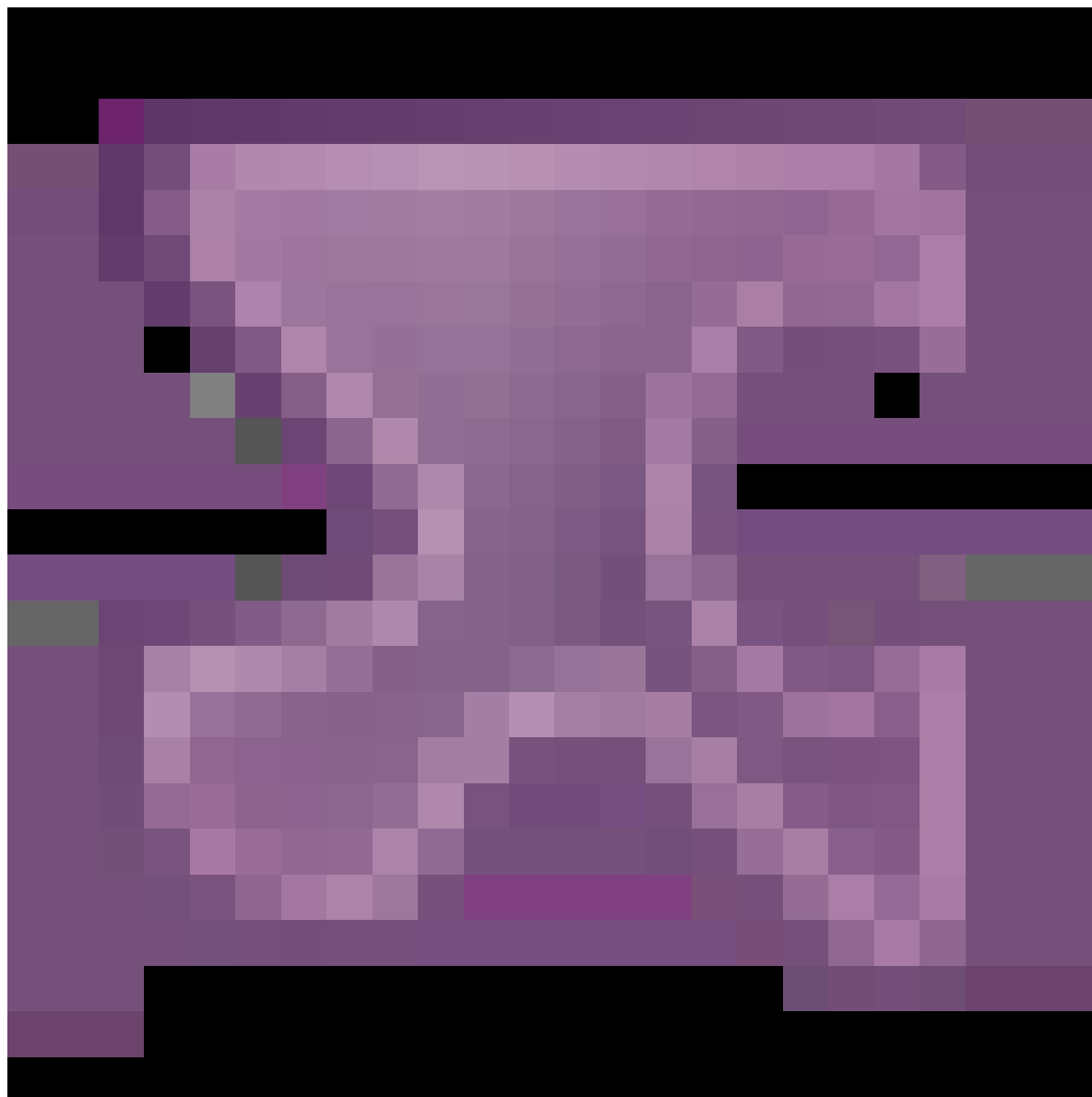
Następną kwestią, jaką się zajęliśmy są problemy społeczne, jakie występują w Gminie Lisków. Badani dostrzegają w Gminie lisków wiele problemów społecznych. W ankiecie badani zaznaczali problemy społeczne, jakie dostrzegają w swojej gminie, w Gminie Lisków, a następnie zaznaczali w jakim stopniu: wysokim, średnim, niskim, a może nie jest dolegliwy?) Wyniki przedstawiają wykresy nr.12 i 13.

Wykres nr 12 Problemy społeczne w Gminie Lisków oraz stopień dolegliwości problemów społecznych (wg ankietowanych z grupy „A i B”)

Opis 26

Wykres nr 13 Problemy społeczne w Gminie Lisków oraz stopień dolegliwości problemów społecznych (wg ankietowanych z grupy „A i B”)

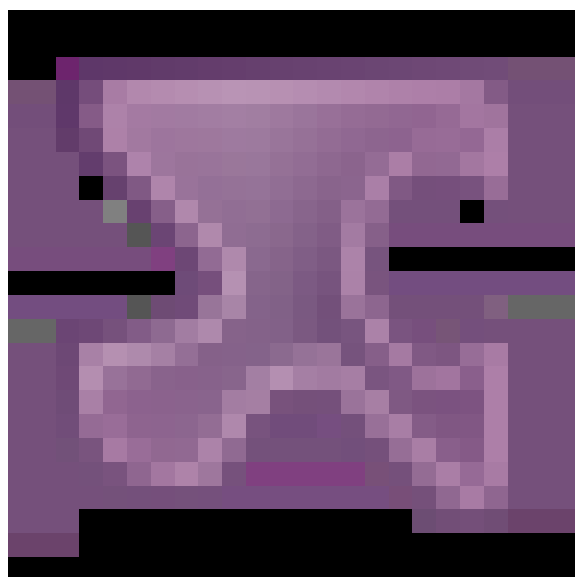

Jak widzimy największymi problemami społecznymi według ankietowanych z grupy „A” są: ubóstwo, alkoholizm, bezrobocie, a dalej niepełnosprawność i rodziny dysfunkcyjne, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, zaniedbywanie dzieci. Były to problemy społeczne najczęściej typowane, oraz oceniane jako wysoki stopień dolegliwości.

Badani nie dostrzegają natomiast takich problemów społecznych jak narkomania, brak lokum mieszkalnego czy bezdomność, mimo to sądzą po ich wypowiedziach, że te problemy są dokuczliwe w społeczeństwie.

Dla ankietowanych z grupy „B” najbardziej widoczne problemy społeczne występujące w gminie, to: ubóstwo, bezrobocie, alkoholizm, przemoc. Takie problemy jak narkomania, bezdomność, brak poczucia bezpieczeństwa czy przestępczość prawie wcale nie istnieją. Analizując wypowiedzi badanych z obu grup można stwierdzić, że na terenie tej gminy znajdują się niestety biedne, ubogie rodziny. Jak ankietowani postrzegają przyczyny ubóstwa prezentują poniższe wykresy.

Wykres nr 14 Przyczyny ubóstwa w Gminie Lisków według ankietowanych z grup „A” i „B”

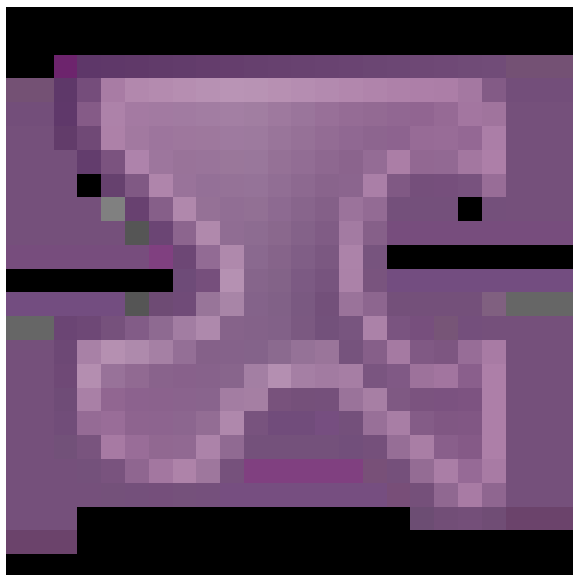
Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Według ankietowanych z grupy „A”, podstawową przyczyną ubóstwa w gminie są uzależnienia, następnie bezrobocie, wielodzietność, dziedziczenie ubóstwa. Nieco podobnie przedstawiają się wyniki w grupie „B”. Według ankietowanych z tej grupy także podstawową przyczyną ubóstwa są uzależnienia - 30% ankietowanych tak uznało, dalej bezrobocie, wielodzietność, niepełnosprawność i długotrwała choroba.

Następną kwestią jest bezpieczeństwo w Gminie Lisków. Zapytano mieszkańców gminy, czy czują się w niej bezpiecznie. Ankietowani z grupy „B” jednogłośnie (100%

ankietowanych) odpowiedzieli, że „raczej tak”, natomiast w grupie „A”, 90% osób odpowiedziało raczej tak, a Tak odpowiedziało 10% osób.

Wykres nr 15 Bezpieczeństwo szkół i miejsc publicznych w Gminie Lisków (odpowiedzi ankietowanych z grupy „A i B”)

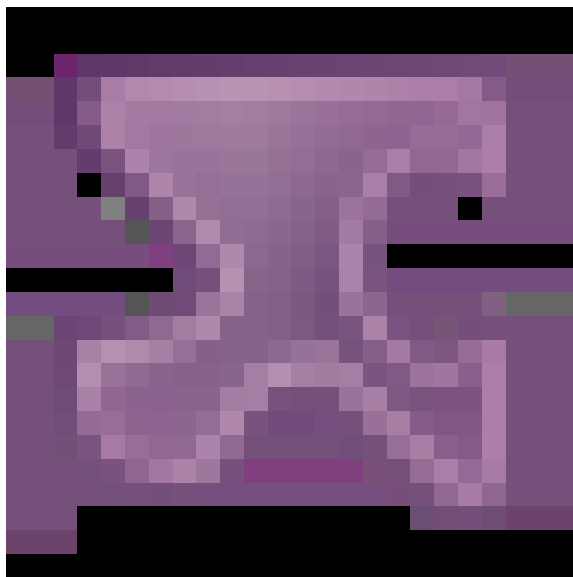

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Jednym słowem, można stwierdzić, że mieszkańcy Gminy Lisków czują się w niej bezpiecznie.

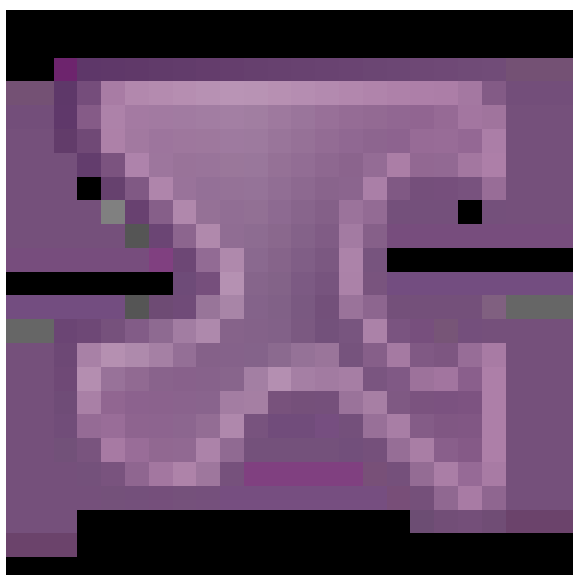
Następne pytanie dotyczyło bezpieczeństwa dzieci w szkołach i miejscach publicznych. w grupie „A” 92% osób odpowiedziało, że TAK. Bardzo podobnie sytuacja przedstawiała się w grupie „B”, 82 % zaznaczyło odpowiedź „TAK”. Badani uważają, że szkoły i miejsca publiczne dla dzieci są bezpieczne.

Wykres nr 16 Bezpieczeństwo szkół i miejsc publicznych w Gminie Lisków (odpowiedzi ankietowanych z grupy „A”)

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Wykres nr 17 Bezpieczeństwo szkół i miejsc publicznych w Gminie Lisków(odpowiedzi ankietowanych z grupy „B”)

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Uczestnictwo społeczne w sieci instytucji.

Ostatnie pytanie tej części ankiety dotyczyło instytucji znajdujących się na terenie Gminy Lisków, z jakich ankietowany korzysta. Wyniki przedstawia poniższa tabela

Tabela nr 10 Korzystanie z instytucji w gminie

<i>Instytucja</i>	<i>Grupa „A”</i>		<i>Grupa „B”</i>	
	<i>Liczba korzystająca z instytucji</i>	<i>ankietowanych z danej instytucji</i>	<i>Liczba korzystająca z danej instytucji</i>	<i>ankietowanych z danej instytucji</i>
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie	48	87%	38	84%
Gminne Towarzystwo Dzieci i Osób Niepełnosprawnych	4	7%	0	0%
Dom Dziecka	0	0%	0	0%
Dom Pomocy Społecznej w Liskowie	0	0%	2	4%
Środowiskowy Dom Samopomocy w Liskowie	0	0%	0	0%
Zakład Aktywności Zawodowej	0	0%	0	0%
Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia	0	0%	3	7%
Związki wyznaniowe	0	0%	0	0%
Parafie	3	6%	2	5%

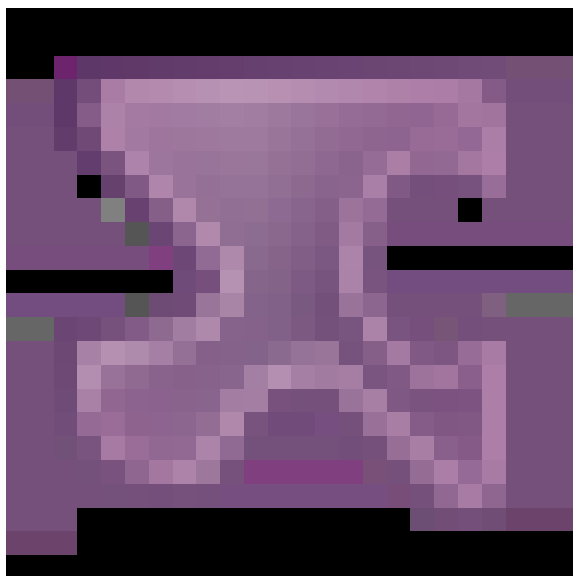
Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Jak pokazuje powyższa tabela nr 8, większość przebadanych z obu grup „A i B” korzysta z GOPS w Liskowie, dalej: 7% osoby z grupy „A” korzystają z Gminnego Towarzystwa Dzieci i Osób Niepełnosprawnych, z reszty wymienionych instytucji tylko korzystają pojedyncze osoby lub wcale z nich nie korzystają. Na końcu tej części ankiety zadano pytanie: Jakich instytucji/organizacji Pana/Pani zdaniem brak? Na to pytanie odpowiedziała tylko trzy osoby badane z grupy „B”. Według ankietowanych w gminie Lisków brakuje „Poradni psychologiczno-pedagogicznej”.

Zaspokajanie potrzeb społecznych przez działania GOPS w ocenie beneficjentów ośrodka.

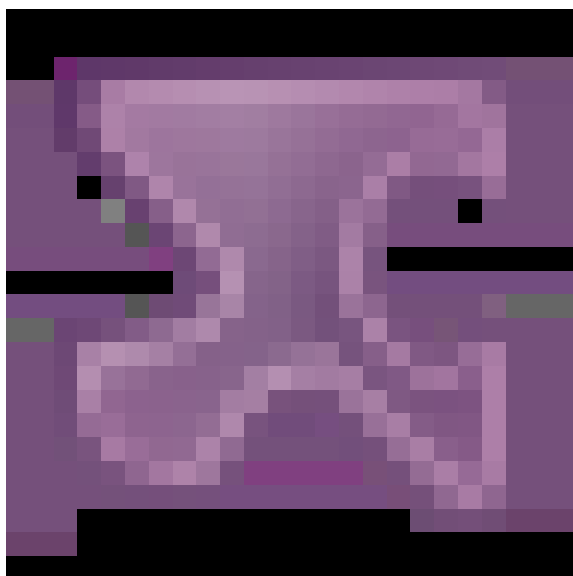
Potrzeby mieszkaniowe

Wykres nr 18 Sytuacja mieszkaniowa ankietowanych z grupy „A”

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Wykres nr 19 Sytuacja mieszkaniowa ankietowanych z grupy „B”

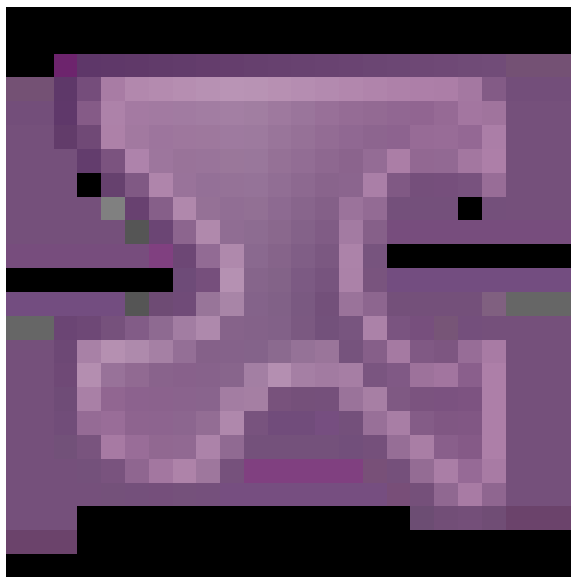

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Ogólnie badani z grupy z grupy „A” są zadowoleni ze swojej sytuacji mieszkaniowej. Około 74% badanych ocenia swoją sytuację mieszkaniową za dobrą, 14% jako trudną, a 12%

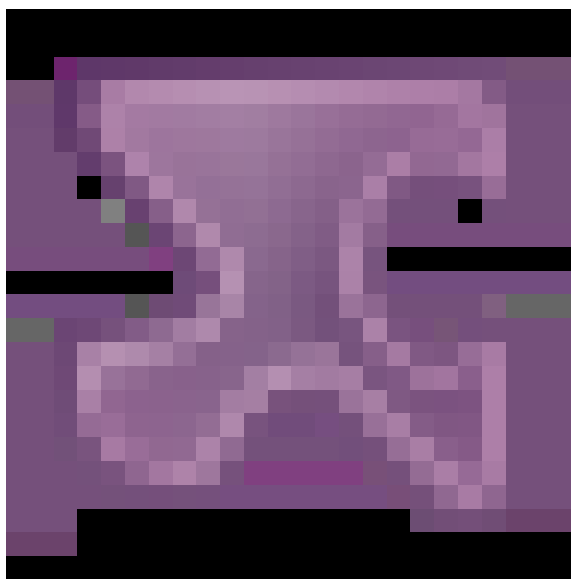
ankietowanych ocenia ją jako złą. Podobnie przedstawia się sytuacja mieszkaniowa badanych z grupy „B”. W tej grupie ankietowanych większość oceniała swoją sytuację jako dobrą (80% przebadanych), jako złą tylko 12% osób.

Wykres nr 20 Korzystanie z pomocy w zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych (grupa „A”)

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Wykres nr 21 Korzystanie z pomocy w zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych (grupa „B”)

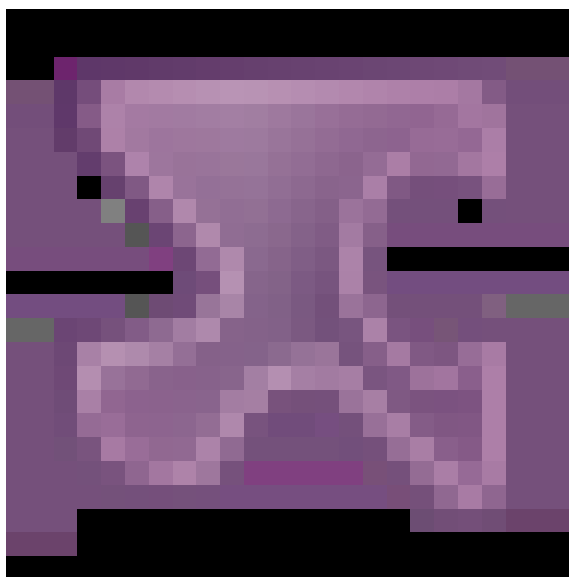

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Większość ankietowanych z grupy „A” nie korzysta z pomocy Gminy Lisków i GOPS w Liskowie w zaspokajaniu swoich potrzeb mieszkaniowych. Z pomocy korzysta tylko 4% ankietowanych. Sytuacja podobnie przedstawia się w większej grupie badanych, grupie „B”.

Ankietowani nie korzystają z pomocy w zaspokajaniu potrzeb w postaci lokali socjalnych oferowanych przez gminę. Poniżej prezentowany jest wykres, który to ilustruje.

Wykres nr 22 Korzystanie z lokali socjalnych ankietowanych z grupy „B”

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

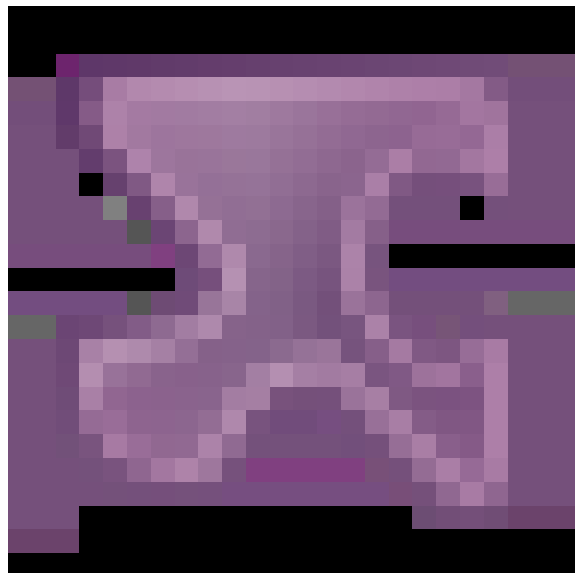
Mimo, że ankietowani nie korzystają z pomocy na zaspokajanie swoich potrzeb mieszkaniowych, to jednak uważają w większości, że zasiłki wydawane przez GOPS w Liskowie na ten cel są za małe. Reasumując nie możemy stwierdzić jednoznacznie, czy GOPS w Liskowie i inne instytucje działające na terenie Gminy Lisków zaspokajają w wystarczającym stopniu potrzeby mieszkaniowe swoich mieszkańców. Ankietowani narzekają na działania pomocowe, na małe zasiłki i dotacje, choć nie korzystają z takiej pomocy lub korzystają w niewielkim stopniu.

Potrzeby zdrowotne.

Zdrowie jest głównie wartością indywidualną, jest dobrem społecznym. Zdrowie to pełni fizycznego, psychicznego stanu człowieka, dzięki któremu może normalnie

funkcjonować w społeczeństwie. Mieszkańcy Gminy Lisków różnie wypowiadają się na temat swojego zdrowia i potrzeb zdrowotnych.

Wykres nr 23 Ocena stanu zdrowia ankietowanych

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

W grupie „A” 10% badanych oceniło swój stan zdrowia jako zły, to te osoby, które często chorują. Tylko 30% jako oceniły stan swojego zdrowia jako dobry, a aż ponad połowa zaznaczyła odpowiedź-trudno powiedzieć. Najczęstszymi chorobami, na jakie cierpią ankietowani z grupy „A” są nadciśnienie tętnicze, dolegliwości serca, miażdżyca. Jeśli porównamy odpowiedzi z obu grup badanych, możemy zauważyć, że ankietowani z grupy „B” stanowczo lepiej oceniają swój stan zdrowia. Około 55% badanych osób ocenia, że dobrze, a w grupie „A” tylko 30% ankietowanych. Chorujące osoby wymieniły następujące dolegliwości, na które najczęściej cierpią:

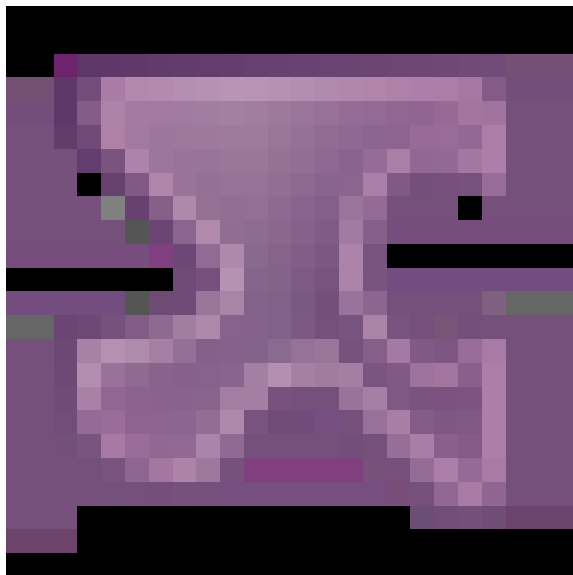
- Nadciśnienie tętnicze
- bóle kręgosłupa
- cukrzyca
- stres i nerwice
- przeziębienie

Wszyscy ankietowani, zarówno z grup „A” i „B” mają ubezpieczenie zdrowotne (ZUS, KRUS, PUP).

Według wypowiedzi ankietowanych z grupy „A” wynika, że bardzo rzadko korzystają z wizyt lekarskich. Około 52% osób chodzi do lekarza raz na pół roku, a 24% korzysta

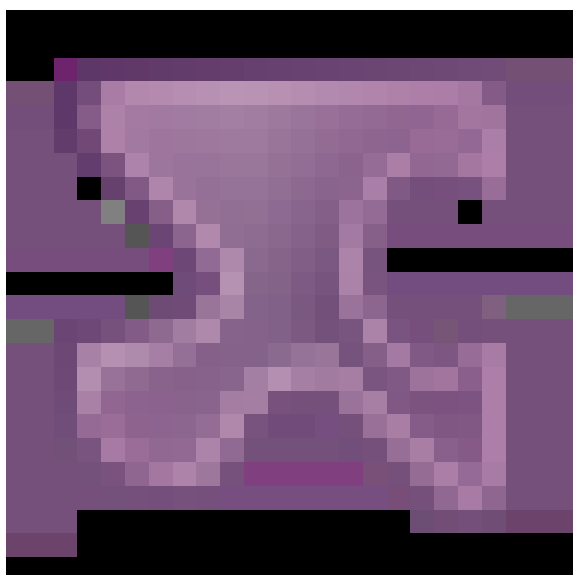
z wizyt raz na rok, a 12% osób jeszcze rzadziej. Dokładne dane przedstawia poniższy wykres.

Wykres nr24 Wizyty lekarskie ankietowanych

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

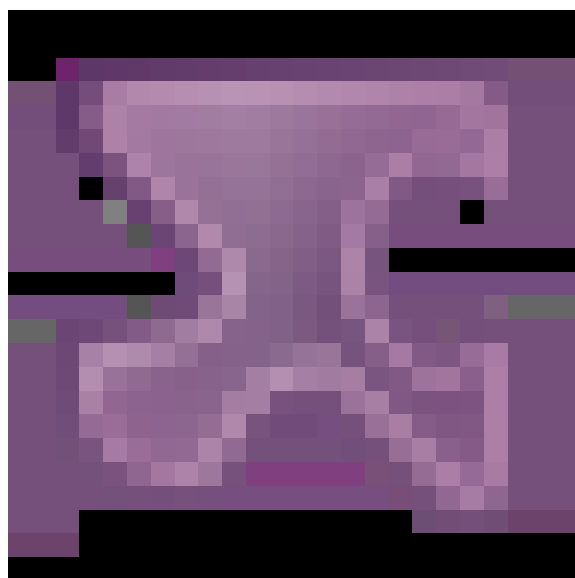
Wykres nr 25 Ocena przez ankietowanych z grupy „A” działań GOPS w Liskowie

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Na pytanie czy pomoc GOPS w zaspokajaniu potrzeb zdrowotnych jest wystarczająca, ponad połowa osób z grupy „B” odpowiedziało, że tak, 18% - że nie. Czyli podobnie jak w grupie „A”, tam też około 3/4 ankietowanych uważa, że pomoc GOPS jest wystarczająca. Podobnie jak w Grupie „A”, badani z grupy „B”, narzekają na kolejki w ośrodkach zdrowia, na małą liczbę pielęgniarek, oraz zbyt mało wizyt domowych lekarzy. Ankietowani chcieliby zatrudnienia większej liczby specjalistów tj. kardiologa, urologa, pediatrę, więcej stomatologów w gminie, ponieważ jest ich za mało, i za wizytą trzeba czekać bardzo długo. Jaką chcieliby ankietowani, to więcej akcji profilaktycznych, oraz bezpłatnych konsultacji ze specjalistami. Większość osób uważa, że GOPS w Liskowie w wystarczającym stopniu wywiązuje się z zadań na rzecz zaspokajania potrzeb zdrowotnych swoich klientów. Ankietowani wypowiedzieli się jeszcze w ostatnim otwartym pytaniu, że chcieliby większego dofinansowania od GOPS na zakup leków.

Wykres nr 26 Ocena przez ankietowanych z grupy „B” działań GOPS w Liskowie

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

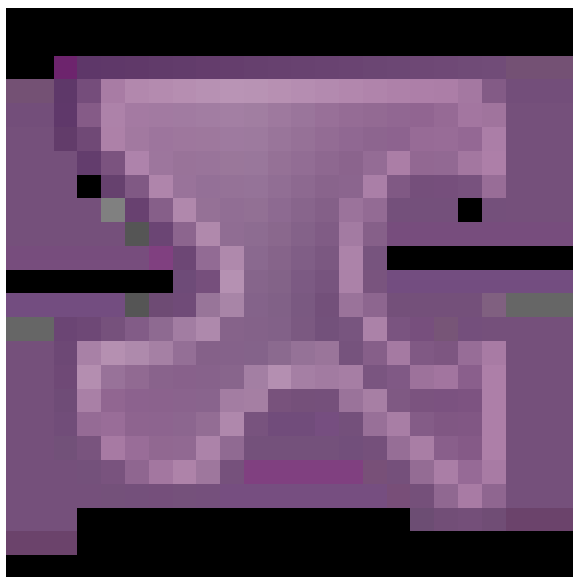
Czyli reasumując, ankietowani z grupy „A” i z grupy „B” bardzo podobnie oceniają działalność GOPS w Liskowie na rzecz zaspokajania potrzeb zdrowotnych, są pewne różnice w wypowiedziach obu grup, ale jednak w większości przypadków ankietowani dobrze oceniają działalność GOPS w Liskowie.

Potrzeby finansowe i materialne

Większość ankietowanych, nie jest zadowolona z własnej sytuacji materialnej. w grupie „A” 35% ankietowanych oceniło swoją sytuację materialną na wystarczającą, a 65%

jako ledwie wystarczającą. Sytuacja podobnie przedstawia się w grupie „B”, Tam także ponad połowa badanych uważa, że sytuacja materialna jest wystarczająca!, 30% osób jako ledwie wystarczająca. Dane przedstawia poniższy wykres.

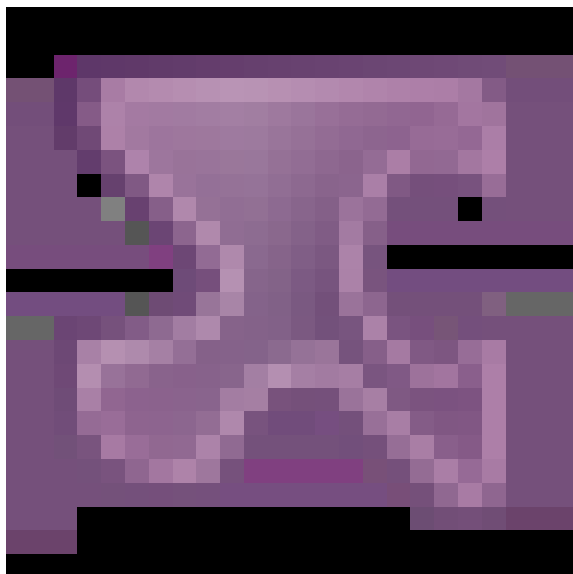
Wykres nr 27 Ocena sytuacji materialnej we własnym gospodarstwie domowym (według grupy „A” i „B”)

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Przyglądając się wykresowi zauważamy, że większość ankietowanych ocenia swoją sytuację materialną jako wystarczającą. Nie można stwierdzić, by ankietowani byli zadowoleni ze swojej sytuacji materialnej. To stwierdzenie potwierdza wypowiedź ankietowanych na drugie pytanie, dotyczące zadowolenia ze swojej sytuacji finansowej. W grupie „A”, 80% ankietowanych określiło ją jako złą, a 5% odpowiedzi brzmiały: Trudno powiedzieć.

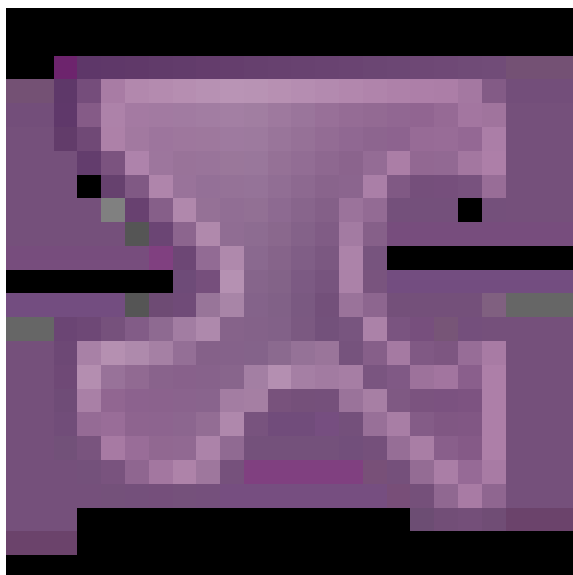
Wykres nr 28 Zadowolenie ze swojej sytuacji finansowej według grupy „A”

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

W grupie „B” odpowiedzi przedstawiają się następująco: 70% osób uważa, że nie są zadowolone ze swojej własnej sytuacji finansowej, 10% osób jest zadowolona, a 20% wybrało odpowiedz trudno powiedzieć.

Wykres nr 29 Zadowolenie ze swojej sytuacji finansowej według grupy „B”

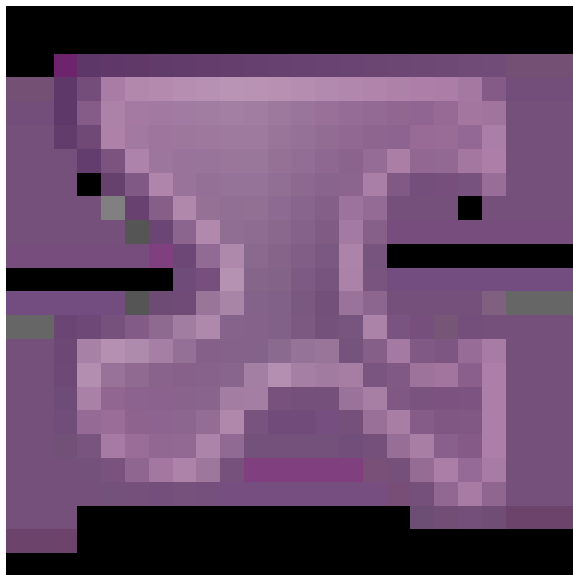

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

W obu grupach przeważającą odpowiedzią jest odpowiedź Nie.

Dochody miesięczne ankietowanych z grupy „A” i „B” przedstawia poniższy wykres.

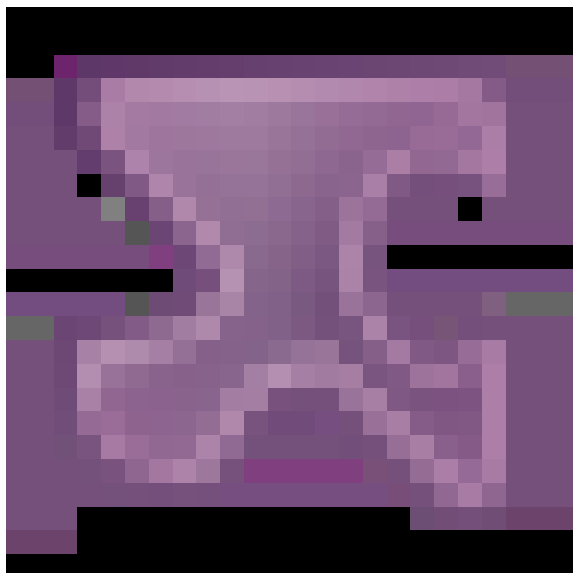
Wykres nr 30 Miesięczny dochód na osobę w rodzinie wg ankietowanych z grupy „A i B”

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Jak spojrzymy na wykresy od razu widzimy, że sytuacja materialna, zarobki, dochody są większe wśród ankietowanych z grupy „B”, oraz bardziej zróżnicowane niż w grupie „A”. Ale wnioskuję, że nie jest to zbyt dobra sytuacja finansowa dla każdego z ankietowanych. Jednakże uważam, że tak niskie dochody części ankietowanych z grupy „A”, spowodowane są nałogiem badanych, i to że mało zarabiają, nie powstrzymuje ich od picia alkoholu, który niestety kosztuje. Z czego biorą się dochody ankietowanych, przedstawia poniższy wykres.

Wykres nr 31 Dochody ankietowanych gr.” A i B”

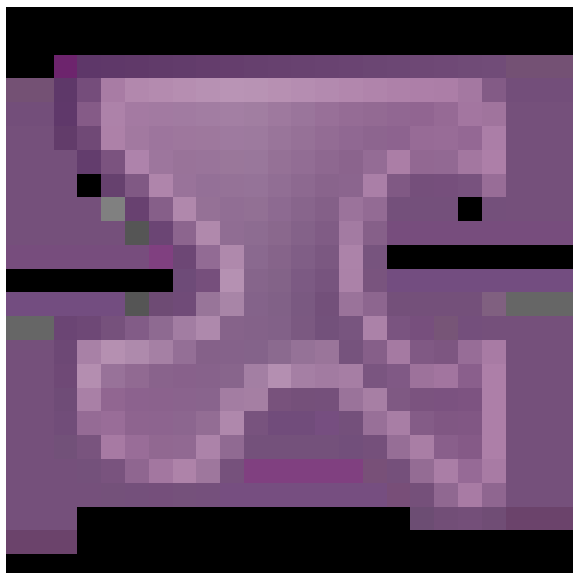

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Większość osób z grupy „A” uzyskują dochody z gospodarstwa rolnego, 27% badanych z tej grupy pobiera zasiłki wydawane przez GOPS w Liskowie. Natomiast z grupy „B”, ankietowani uzyskują dochody z pracy zarobkowej (ponad połowa ankietowanych), z gospodarstwa rolnego, a także około 10% z zasiłków i dotacji. 27% osób z grupy „A” korzysta z zasiłków wydawanych przez GOPS, a 10% z grupy „B”. Wszystkie te osoby nie są zadowolone z wysokości tych zasiłków, zarówno w grupie badanej „A” jak i „B”.

Następne pytanie dotyczyło dożywiania dzieci w szkołach. W grupie „A”, dzieci 97% ankietowanych są objęte dożywianiem w szkole, dzieci 3% ankietowanych nie są tym programem objęte. W grupie „B”, dzieci 79% ankietowanych są objęte dożywianiem w szkole, a 21% nie.

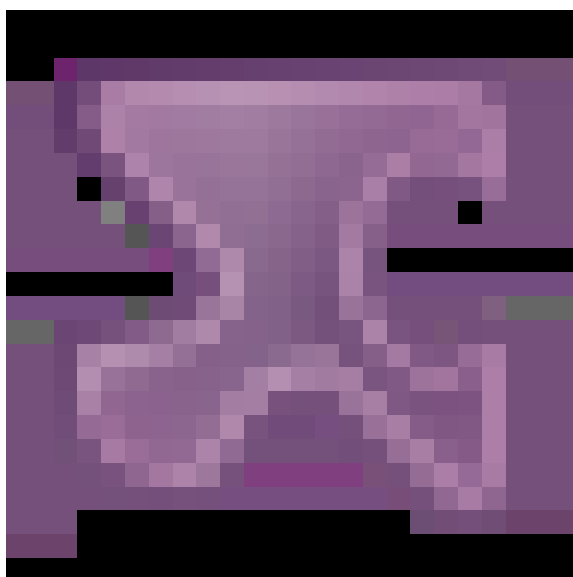
Wykres nr 32 Program „Posilek w szkole i w domu” (gr.”A i B”)

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

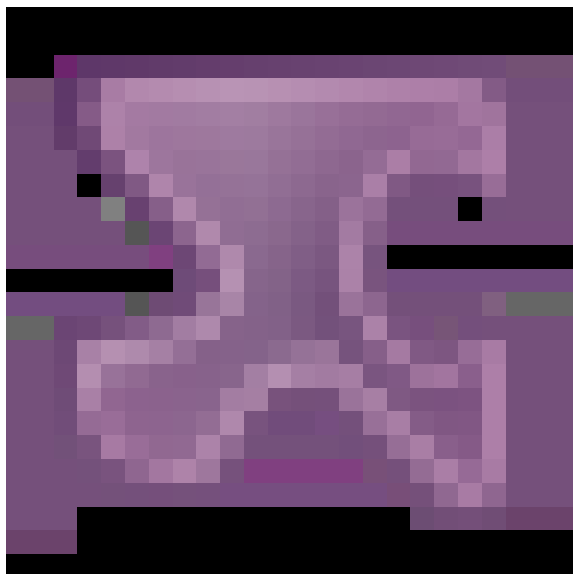
Na pytanie, czy dotacje na rzecz dożywiania dzieci są wystarczające, wszyscy ankietowani z grupy „A”, odpowiedzieli-trudno powiedzieć, w grupie „B” były już bardziej zróżnicowane odpowiedzi: 43% osób uważa, że są wystarczające, 28,5%, że trudno powiedzieć, i 28,5%, że nie są wystarczające. Ankietowani z obu grup badanych korzystają z darów i paczek żywnościowych. W grupie badanych „A”, 73% osób korzysta z takich darów, a w grupie „B” 56% ankietowanych.

Wykres nr 33 Korzystanie z darów i paczek żywnościowych(gr.”A”)

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Wykres nr 34 Korzystanie z darów i paczek żywnościowych(gr."B")

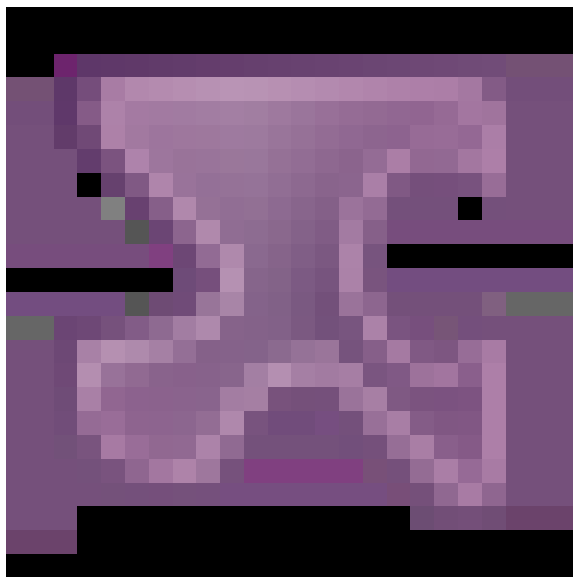
Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Ostatnie pytanie dotyczyło oceny, czy GOPS w Liskowie należycie wywiązuje się z zadań na rzecz zaspokajania potrzeb mieszkańców. W grupie „A” 40% dało odpowiedź - trudno powiedzieć, 60% raczej tak. Grupa „B” udzieliła odpowiedzi: 93% badanych raczej tak, 7% tak. Po przeanalizowaniu ankiet można stwierdzić, że badani to ubodzy ludzie, którzy na pewno nie zarabiają dużo i nie żyją na wysokim poziomie. Można dostrzec, że biedniejszą grupą jest grupa „A”, czyli ankietowani pijący, mający problemy z alkoholem. Ich problemy finansowe wynikają zapewne z ich nałogu, alkohol kosztuje, może mieliby lepszą pracę i lepiej zarabiali. Grupa „B”- niepijąca jest wyraźnie lepiej sytuowana materialnie. Procentowo mniejszy odsetek ankietowanych pobiera zasiłki, mają też większy dochód miesięczny na osobę w rodzinie. O wiele lepiej oceniają działalność GOPS w Liskowie na rzecz zaspokajania potrzeb finansowych. Niestety, nie można oprzeć się wrażeniu, że zarówno badani z grupy „A”, jak i „B”, to klienci roszczeniowi, i chcieliby jak „najwięcej się da wyciągnąć od ośrodka pomocy, mimo że czasem ta pomoc im się nie należy.” Każdy człowiek chciał by „coś” dostać, i to jak najwięcej. Podobnie klienci ośrodka pomocy społecznej.

Ocena działalności GOPS w Liskowie przez jego beneficjentów.

Ostatnią częścią ankiety była część podsumowująca działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie. Prawie wszyscy ankietowani z obu badanych grup uważają, że taka instytucja jak GOPS w Liskowie, jest bardzo potrzebna.

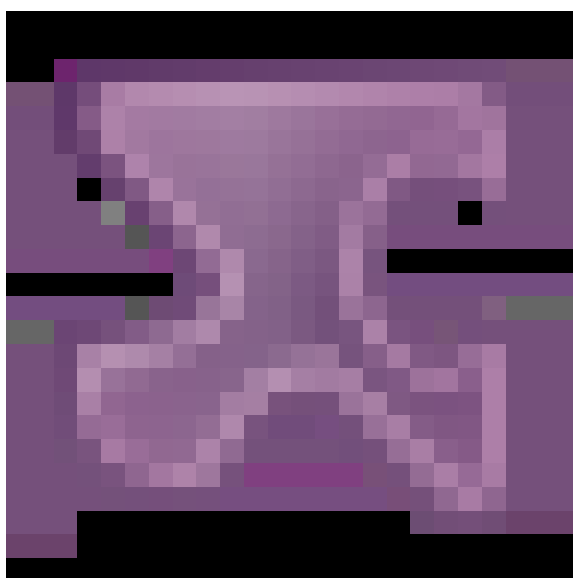
Wykres nr 35 Czy instytucja GOPS jest potrzebna? Wypowiedzi ankietowanych z grupy „A” i „B”

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

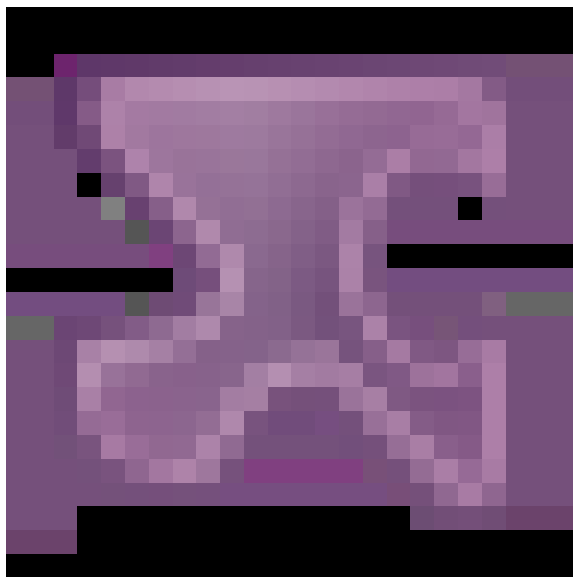
Według większości ankietowanych z obu grup GOPS w Liskowie spełnia swoje przydzielone funkcje. Dokładne wyniki pokazują poniższe wykresy.

Wykres nr 36 Spełnianie przez GOPS w Liskowie swoich funkcji (według ankietowanych z grupy „A”

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

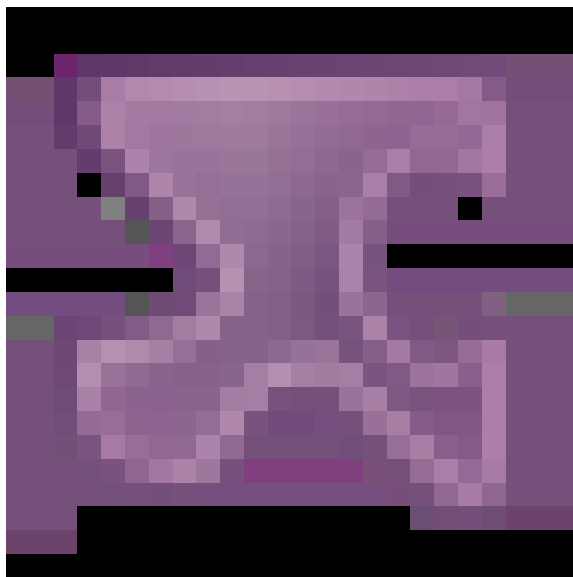
Wykres nr 37 Spełnianie przez GOPS w Liskowie swoich funkcji(według ankietowanych z grupy „B”

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Po analizie wykresów widzimy wyraźnie, że ankietowani zgodnie w obu grupach uważają, że GOPS w Liskowie wystarczająco spełnia swoje zadania. Uważa tak 85% badanych z grupy „A” i 92% badanych z grupy „B”. około 30 % ankietowanych zaznaczyła odpowiedź raczej tak (10% badanych z grupy „A” i 8% badanych z grupy „B”) .
Następną kwestią jest kwestia oceny pracowników GOPS przez ankietowanych. Tutaj także odpowiedzi ankietowanych z obu grup były zgodne.

Wykres nr 38 Ocena pracowników GOPSu w Liskowie przez ankietowanych z grupy „A” i „B”

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Analizując wykresy widzimy, że większość ankietowanych wystawiła bardzo dobrą ocenę pracownikom GOPSu w Liskowie. Zarówno w grupie „A” jak i grupie „B” ok. 80% ankietowanych wystawiła taką ocenę, a po 25% i 15% wystawiło ocenę dobrą. Ankietowani chwalą sobie także obsługę, życzliwość i profesjonalizm pracowników socjalnych zatrudnionych w GOPS. Pracownicy w GOPS w Liskowie to odpowiedni profesjonaliści, świetnie wykształceni i przygotowani do uprawiania tego zawodu, czyli zawodu pracownik socjalny.

Problemy społeczne mieszkańców gminy według danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie

Bezrobocie

Statystyki dotyczące bezrobocia w znacznym stopniu zniekształcają obraz zjawiska ze względu na duży stopień tzw. bezrobocia utajonego oraz powszechności „pracy na czarno”. Bezrobocie powoduje, iż standard życia wielu rodzin stale się obniża w związku, z czym związany jest fakt rozszerzania się obszaru patologii społecznej.

Bezrobotnym zgodnie z definicją ustawową jest osoba pozostająca bez pracy, ale jednocześnie zdolna i gotowa do jej podjęcia w pełnym wymiarze czasu pracy. Bezrobocie, przyczyniając się do zubożenia materialnego, w bezpośredni sposób wpływa na poziom życia rodzin, wywierając negatywne skutki.

Problem bezrobocia dotyczy nie tylko osoby nim dotkniętej, lecz także całej rodziny. Pogorszenie funkcjonowania rodziny jest proporcjonalne do okresu pozostawania bez pracy i może przejawiać się problemami i kryzysem w rodzinie, a nawet doprowadzić do jej rozpadu. Pojawia się także groźba przyjmowania przez dzieci negatywnych wzorów osobowych, a w konsekwencji „dziedziczenia statusu osoby bezrobotnej”.

Duża liczba grupy osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych świadczeniobiorców pomocy społecznej łączy się ze wzrostem zadań i wydatków oraz koniecznością dostosowania dotychczasowych form działania do nowych potrzeb. Podstawowe znaczenie w pomocy w wychodzeniu z bezrobocia ma praca socjalna oraz działania środowiskowe dotyczące aktywizacji osób bezrobotnych. Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych to między innymi pomoc w planowaniu nowych koncepcji życia zawodowego, rozbudzanie motywacji do działania ukierunkowanego na zatrudnienie, jak również kontraktu socjalnego, który pozwala na to, by pomoc uzależniona była i stymulowała aktywność osoby bezrobotnej i jego rodziny.

Niepokojący jest wpływ bezrobocia na zachowania patologiczne. Szczególnie niebezpiecznym zjawiskiem staje się alkoholizm i przemoc w rodzinie. Długie pozostawanie bez pracy może powodować procesy dezintegracji życia rodzinnego. Przymusowa bezczynność zawodowa i nieuregulowany tryb życia wyzwalają zachowania społecznie nieakceptowane, skierowane na rodzinę i lokalne środowisko. Negatywne emocje związane z sytuacją bezrobocia przenoszone są na najbliższych, na środowisko rodzinne. Długotrwale bezrobocie, wymaga odpowiednich form oddziaływań pomocy społecznej oraz instytucji.

Liczba bezrobotnych w Gminie, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kaliszu wyniosła na koniec 2019 roku 48 osób, zaś na koniec okresu analizowanego

wyniosła 51 osób. Liczba bezrobotnych na koniec 2020 roku była o 3 osoby większa niż na początku analizowanego okresu.

Tabela 11 . Liczba bezrobotnych, ludności w wieku produkcyjnym i wskaźnika bezrobocia. Ujęcie dynamiczne w latach 2019- 2020.

	ogółem bezrobotni	w tym		
		kobiety	mężczyźni	z prawem do zasiłku
rok 2019	48	31	17	4
rok 2020	51	27	24	6

Źródło: dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu

Na koniec 2020 roku bez pracy pozostało 27 kobiet i 24 mężczyzn. Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych 53% stanowiły kobiety, których sytuacja na rynku pracy jest specyficzna (zróżnicowanie wiekowe, wykształcenie, stan cywilny) i tym samym trudniejsza niż mężczyzn.

Bezrobocie jest jednym z przesłanek do ubiegania się o przyznanie pomocy społecznej, wymienionej w art. 7 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku. W 2020 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Liskowie z powodu bezrobocia pomocą społeczną objętych było 12 rodzin, o liczbie osób 27.

Tabela 12. Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w latach 2019 - 2020.

	2019	2020
Liczba rodzin	8	12
Liczba os .w rodzinach	41	27

Źródło: dane Gminnego ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie

Kwestia osób niepełnosprawnych oraz przewlekle chorych.

Osoby niepełnosprawne napotykają liczne przeszkody związane z samodzielnym funkcjonowaniem. Są to problemy spotykane w życiu codziennym, w rodzinie, w pracy, w urzędach, na ulicy, przybierające postać barier: architektonicznych, psychicznych, materialnych, prawnych czy społecznych. Od stopnia niepełnosprawności zależy czy osoba niepełnosprawna osiągnie odpowiednie wykształcenie, uzyska zatrudnienie, zapewni sobie materialne warunki życia, dostęp do infrastruktury medycznej i rehabilitacyjnej, do systemu edukacji i kultury.

Obok tych utrudnień osoba niepełnosprawna musi pokonać funkcjonujące nadal w społeczeństwie bariery świadomościowe, bierność, niezrozumienie, niechęć i niewiedzę.

Na podobne problemy napotykają osoby długotrwale chore, które w okresie choroby mają ograniczone możliwości wypełniania swych ról społecznych, a nawet rodzinnych.

Niepełnosprawność oraz długotrwała choroba znajdują się w katalogu przesłanek do udzielenia pomocy społecznej, zgodnie z art. 7 pkt. 5 i 6 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. W 2020 roku z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności korzystały 23 rodziny, w tym 54 osoby, oraz z powodu długotrwałej choroby 19 rodzin w tym 44 osoby.

Tabela 13. Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w latach 2019 - 2020.

	2019	2020
Liczba rodzin	25	23
Liczba osób w rodzinach	58	54

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie

Tabela 14. Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej choroby w latach 2019 - 2020.

	2019	2020
Liczba rodzin	21	19
Liczba osób w rodzinach	62	44

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie

Szczególną formą pomocy finansowej dla osób niepełnosprawnych jest zasiłek stały przyznawany w oparciu o art. 37 ust. 1 i 2 cyt. ustawy, który przyznawany jest pełnoletniej osobie samotnej lub pełnoletniej osobie w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy niż kryterium dochodowe osoby samotnej lub niższy niż kryterium dochodowe rodziny. Z tego typu świadczeń w 2020 roku skorzystało łącznie 11 zasiłkobiorców, liczba świadczeń wyniosła 101.

Tabela 15. Liczba zasiłkobiorców oraz liczba osób w rodzinach korzystających z zasiłku stałego w latach 2019 - 2020.

	2019	2020
Liczba osób	11	11
Liczba świadczeń	111	101

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie

Ubóstwo oraz marginalizacja i wykluczenie społeczne

Ubóstwo jest jednym z najbardziej znaczących składników warunkujących patologię życia społecznego. Jest składnikiem o tyle niebezpiecznym, że zwiększa dystans pomiędzy poszczególnymi warstwami społecznymi, powoduje niemożność zaspokojenia potrzeb. "Ubóstwo" - to termin, który funkcjonuje w świadomości społecznej jako brak dostatecznych środków materialnych do życia, jako bieda, niedostatek. Idąc dalej - ubóstwo można zdefiniować także jako "stan poniżej pewnego zmiennego w czasie progu dochodowego lub progu realizacji potrzeb w odniesieniu do jednostki, rodziny lub grupy społecznej" (*T. Pilch, I. Lepalczyk, "Pedagogika społeczna"*).

Pojęcie ubóstwa powstałego na drodze indywidualnych sytuacji życiowych obejmuje takie aspekty jak:

- bezrobocie
- niepełnosprawność wszelkiego rodzaju, fizyczna, psychiczna, umysłowa
- długotrwała, przewlekła choroba
- rodziny niepełne, samotnie wychowujące dzieci
- wielodzietność
- uzależnienia (zwłaszcza narkomania i alkoholizm)
- samotność (zjawisko szczególnie częste wśród emerytów i rencistów posiadających niskie uposażenia finansowe)

Warto też zauważyć, że w wielu przypadkach problemy te nie występują pojedynczo, ale zespołowo, nawarstwiają się, stawiając jednostkę w bardzo nie korzystnej sytuacji materialno - bytowej i społecznej.

Zjawisko wykluczenia społecznego jest trudno definiowalne. Mamy, bowiem do czynienia z wieloma nakładającymi się wymiarami. Wykluczenie społeczne to sytuacja uniemożliwiająca lub w sposób znaczny utrudniająca jednostce (osobie) lub grupie zgodnie z prawem pełnienie ról społecznych, korzystanie z dóbr publicznych infrastruktury społecznej - gromadzenie zasobów i zdobywanie dochodów w godny sposób.

Wykluczenie społeczne to brak lub ograniczenie możliwości uczestniczenia, wpływania i korzystania z podstawowych instytucji publicznych i organizacji, które powinny być dostępne dla wszystkich, a w szczególności osób ubogich. Dotyczy osób i rodzin czy też grup ludności, które:

- żyją w niekorzystnych warunkach materialnych (ubóstwo)
- nie posiadają odpowiednich kwalifikacji umożliwiających im wejście na rynek pracy, założenie rodziny, czy też utrudniają dostosowanie się do zmieniających się warunków społeczno- ekonomicznych
- posiadają cechy utrudniające im korzystanie z powszechnych (codziennych) zasobów społecznych na skutek niepełnosprawności, uzależnienia, długotrwałej choroby, uzależnień, czy innych cech indywidualnych
- są przedmiotem niszczącego działania innych osób: przemocy, szantażu, agresji

Proces wykluczania	może być: dynamiczny, wielowymiarowy
Przejawy wykluczania	bezdомność, samotność, bierność, nieprzestrzeganie norm współżycia
Skutki dla osób zagrożonych wykluczeniem	deprywacja potrzeb, bezradność, osłabienie więzi rodzinnych, rozpad rodziny, izolacja, marginalizacja, utrata poczucia własnej tożsamości i celu w życiu (tzw. „zatrącenie siebie”)
Skutki dla społeczeństwa w tym społeczeństwa lokalnego	ograniczenie demokracji, zagrożenie demokracji, ekstremalne nierówności, pojawienie się podklas

Grupy wrażliwe na wykluczenie społeczne to:

- dzieci i młodzież ze środowisk zaniedbanych
- dzieci wychowujące się poza rodziną
- kobiety samotnie wychowujące dzieci
- ofiary patologii życia rodzinnego
- osoby bezrobotne, w tym długotrwale bezrobotne
- osoby o niskich kwalifikacjach
- osoby żyjące w bardzo trudnych warunkach mieszkaniowych

- niepełnosprawni i osoby przewlekle chore
- osoby samotne w podeszłym wieku
- osoby opuszczające zakłady karne
- bezdomni
- osoby uzależnione od narkotyków i alkoholu
- członkowie rodzin osób uzależnionych/ osoby współuzależnione

Podstawowym czynnikiem ubóstwa, a zarazem wykluczenia społecznego jest bezrobocie - szczególnie długotrwałe tzw. długookresowe, powyżej 1 roku czasu. Grupy wrażliwe to: młodzież, osoby niepełnosprawne, osoby o niskich kwalifikacjach (brak wykształcenia) kobiety, szczególnie po 40 roku życia oraz osoby w wieku niemobilnym). Konsekwencją braku pracy jest zubożenie i nieuczestnictwo w życiu społecznym, ale również ograniczony dostęp do zabezpieczenia dochodowego w przyszłości. Praca jest, bowiem źródłem ubezpieczenia społecznego: na okres niezdolności do pracy oraz starość.

Długotrwała choroba i niepełnosprawność stanowią w Polsce bardzo istotny czynnik wykluczenia społecznego, chociaż nie zawsze ubóstwa. Mimo formalnie istniejącego powszechnego systemu opieki zdrowotnej, istnieje ryzyko wykluczenia z powodu deficytów funkcjonowania ochrony zdrowia.

Z powodu ubóstwa w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Liskowie w 2020 roku korzystało z pomocy społecznej 41 rodzin w tym 104 osoby.

Tabela 16. Liczba zasiłkobiorców oraz liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy z powodu ubóstwa w latach 2019 - 2020.

	2019	2020
Liczba rodzin	32	41
Liczba osób w rodzinach	88	104

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie

Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz problemy opiekuńczo – wychowawcze rodzin objętych pomocą społeczną

Bezradność przejawiająca się trudnościami we własnym wypełnianiu ról społecznych przez poszczególnych członków rodziny często jest przyczyną złego funkcjonowania rodziny.

Objawia się to problemami w pełnieniu ról rodzicielskich i problemami wychowawczymi. Wszelka pomoc w takim przypadku powinna zmierzać do udzielania rodzinie wsparcia w odbudowie prawidłowych relacji i umacniania własnych postaw rodzicielskich. Warunkiem powodzenia jest możliwie jak najwcześniejsze udzielenie pomocy oraz stosowanie działań profilaktyczno-ochronnych.

Część klientów GOPS stanowią rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami takimi jak: uzależnienie od alkoholu, przemoc domowa, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych. Dysfunkcje te skutkują m. in. problemami we współżyciu z ludźmi, niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemy wychowawcze w środowisku rodzinnym czy szkolnym.

Środowisko rodzinne jest pierwszym środowiskiem wychowawczym w życiu dziecka. Tu nawiązuje ono pierwsze kontakty z innymi ludźmi i zdobywa pierwsze doświadczenia z dziedziny współżycia społecznego. Zaburzona struktura rodziny, często spotykana wśród świadczeniobiorców ośrodka, niekorzystnie wpływa na sytuację dziecka, na jego więź z rodziną. Rodziny - świadczeniobiorcy ośrodka odznaczają się często zaburzoną strukturą w postaci niestabilizowanych formalnie i społecznie związków, rozkładem pożycia małżeńskiego, występuje w nich przemoc skierowana na partnera lub dzieci.

W rodzinach zaburzonych rodzicom brakuje umiejętności tworzenia właściwego klimatu życia rodzinnego, właściwych wzorców komunikacji i dawania rodzinie poczucia bezpieczeństwa. W wielu sytuacjach dzieci pochodzące z tych rodzin pozostawione są same sobie, większość wolnego czasu spędzają wśród rówieśników na podwórku, częściej pojawiają się u nich problemy w szkole (mniej czasu poświęcają przygotowywaniu się do lekcji, przeżywają więcej porażek szkolnych w efekcie, czego rezygnują z podejmowania wysiłku w zdobywaniu wiedzy). Problemy opiekuńczo - wychowawcze, przemoc w rodzinie, konflikty międzypokoleniowe wielokrotnie są przyczyną umieszczania dzieci i młodzieży w placówkach opiekuńczo - wychowawczych lub resocjalizacyjnych, a dla dorosłych ofiar przemocy domowej są powodem szukania schronienia i porad w placówkach i organizacjach „pomocowych”. Rodzina dysfunkcyjna nie jest w stanie spełnić swoich podstawowych zadań, gdyż:

- ✓ nie realizuje właściwie funkcji opiekuńczo-wychowawczej
- ✓ nie zaspokaja potrzeb materialnych i duchowych
- ✓ nie przekazuje właściwych społecznie wzorów postępowania norm i zasad współżycia społecznego

Praca z rodziną problemową winna zmierzać do uwzględnienia indywidualnych problemów jej członków, a także do naprawy różnych systemów, których rodzina jest częścią składową:

- ✓ system oświatowy
- ✓ system społeczności sąsiedzkiej
- ✓ system społeczności zawodowej
- ✓ system społeczności lokalnej

Problem uzależnień

Alkoholizm jest zjawiskiem, które dotyka bardzo wielu mieszkańców naszej gminy w różnym wieku, niezależnie od miejsca zamieszkania, płci, wykształcenia. Alkoholicy to ludzie, którzy nie są w stanie konsekwentnie kontrolować swojego picia przez dłuższy czas i którzy nie mogą ręczyć za swe zachowanie po tym jak zaczną pić. Jest to choroba, którą można zatrzymać, ale nie wyleczyć. Potrafimy zaproponować sposoby i środki, które będą sprzyjać całkowitej abstynencji osoby uzależnionej i rekonstrukcji jej sposobu życia. Nie znamy dotąd sposobu, aby osoba uzależniona powróciła do kontrolowanego picia. Dlatego mówimy „trzeźwy alkoholik”, a nie „były alkoholik”. Proces uzależnienia jest nieodwracalny, co nie oznacza braku możliwości powrotu do trzeźwego życia. Nie wystarczy jednak w tym celu przestać pić. Leczenie jest długotrwałym procesem, tak jak długotrwałym procesem jest rozwój uzależnienia.

Alkoholizm jest szczególnie drastycznym problemem w naszym kraju. Każdy człowiek doświadczający picia ma prawo do pomocy prawnej, socjalnej, psychologicznej i medycznej, bez naruszenia jego godności osobistej.

Nadużywanie alkoholu jest przyczyną powstawania innych problemów: zdrowotnych oraz problemów materialnych, zawodowych i wychowawczych. Powoduje zaburzenie relacji między członkami rodziny. Alkohol często bywa przyczyną agresji, stosowania przemocy wobec członków rodziny, stosowania niewłaściwych metod wychowawczych wobec dzieci, kryzysu a nawet rozpadu rodziny.

W rodzinach długotrwanie nadużywających alkoholu wzorzec picia powielają dzieci. Niepokojącym zjawiskiem jest fakt wzrastania liczby osób uzależnionych i obniżania się wieku osób sięgających po alkohol. W roku 2020 z powodu alkoholizmu objęto 11 rodzin. Coraz częściej interwencje w leczeniu alkoholizmu rozpoczyna się od nieuzależnionych członków rodzin uwikłanych w problem alkoholowy. Zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi - udzielanie pomocy rodzinom,

w których występują problemy alkoholowe, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie należy do zadań własnych gminy.

Jednym z najczęściej stosowanych działań mających na celu przeciwdziałanie uzależnieniom, ich ograniczenie jest profilaktyka, która ma na celu m.in. informowanie o ich szkodliwych następstwach. Tymczasem w wielu przypadkach powoduje ono tylko rozbudzenie ciekawości młodzieży na skutek tendencyjnych informacji i ich nadawców. Realizacji tych działań służą programy profilaktyczne realizowane w szkołach. Program profilaktyczny nie koncentruje się na straszaniu i proponowaniu abstynencji, ale na informowaniu o mechanizmach uzależnienia, na rozwijaniu umiejętności odpowiedzialnego podejmowania decyzji, a także umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych oraz na sprzyjaniu rozwojowi osobowości.

Tabela 17. Liczba zasiłkobiorców oraz liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy z powodu uzależnień w latach 2019 - 2020.

	2019	2020
Liczba rodzin	10	11
Liczba osób w rodzinach	20	21

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie

VII. Analiza SWOT

1. Wprowadzenie

Analiza SWOT stanowi kompleksowe narzędzie pomocnicze pozwalające pogłębić ocenę otoczenia planowanego przedsięwzięcia, a także wewnętrznych aspektów warunkujących jego powodzenie. Z oczywistych względów w niniejszej analizie zdefiniowano jedynie czynniki mające kluczowe znaczenie dla polityki społecznej samorządu gminy Lisków.

Analizę SWOT oparto na wyodrębnionych czynnikach mających wpływ na rozwój sfery społecznej. Treść analizy jest z natury szersza niż wyspecyfikowane czynniki rozwojowe, gdyż obejmuje ona również nie tylko pola działań polityki społecznej, lecz również uwzględnia efekty tych działań np. stan rozwoju systemu opieki społecznej, w tym poziom rozwoju instytucji realizujących politykę społeczną władz samorządowych.

W zasadzie nie można bezpośrednio planować z poziomu władz lokalnych wszystkich kierunków działań w polityce społecznej z uwagi na silny związek tej sfery z polityką centralną państwa, ale uwzględniać należy czynniki stymulujące do rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy. Stąd np. jako szansę uwzględniono zainteresowanie władz (na poziomie deklaratywnym i popartym konkretnymi rozwiązaniami prawnymi, praktycznymi). Wnioskowanie szans i zagrożeń w przedstawionej powyżej części dokumentu oparte zostało na zestawieniu mocnych i słabych stron. Innymi słowy szanse i zagrożenia stanowią pochodną wielu czynników. Są też obciążone pewnym subiektywnym podejściem do oceny, osób i grup środowiskowych, uczestników procesu konsultacji społecznych, co zawsze jest nieuniknione w przypadku konieczności wyboru kluczowych czynników dla rozwoju danej sfery, w warunkach istnienia wielu kryteriów oceny.

Mocne cechy polityki społecznej gminy są czynnikami pozytywnymi z punktu możliwości rozwoju społeczno-gospodarczego wywołanego m.in. realizacją strategii społecznej gminy i działań dla aktywizacji społecznej i gospodarczej mieszkańców. Rozwój jest tu traktowany jako wszelkie pozytywne zmiany w systemie opieki społecznej wywołane podjęciem działań zawartych w Strategii.

2. Analiza SWOT

W oparciu o diagnozę sytuacji społecznej w gminie Lisków można wskazać najważniejsze dla lokalnej społeczności problemy.

ANALIZA SWOT

UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • bogactwo, różnorodność i wysoka jakość zasobów przyrodniczych i krajobrazowych • potencjał rolniczy (znaczący udział gruntów o wysokiej przydatności rolniczej) • stowarzyszenia działające w gminie • rozwinięty system oświaty podstawowej i ponadpodstawowej • dobra współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego • rozwój niematerialnych form pomocy, ze szczególnym 	<ul style="list-style-type: none"> • poziom bezrobocia w tym • długotrwałego bezrobocia • wysoki poziom bezrobocia wśród osób po 40 roku życia, zwłaszcza wśród kobiet • niskie kwalifikacje oraz brak wykształcenia osób bezrobotnych • brak form aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych • występowanie patologii społecznych • brak mieszkań socjalnych • brak zorganizowanego wolontariatu • brak ośrodka interwencji kryzysowej

<p>uwzględnieniem przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy • realizacja programu finansowanego przez MPiPS w zakresie dożywiania dzieci 	<p>dla ofiar przemocy</p> <ul style="list-style-type: none"> • nowe zadania gmin zlecane bez pokrycia finansowego ze środków centralnych • alkoholizm w wielu rodzinach korzystających z pomocy społecznej • wyuczona bezradność i roszczeniowość postaw wśród osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej
UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • położenie geograficzne • walory przyrodniczo – krajobrazowe • kontakty z gminami partnerskimi • możliwość pozyskiwania dodatkowych środków (fundusze unijne), • możliwość zlecenia zadań organizacjom pozarządowym z zakresu pomocy społecznej • możliwość pozyskania funduszy w ramach programów rządowych 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczające środki przekazywane na integrację i reintegrację zawodową – roboty publiczne, prace społecznie użyteczne • brak środków na budownictwo społeczne • brak środków finansowych na realizację ustawowych zadań • ugruntowanie postaw wyuczonej bezradności oraz braku aktywności zawodowej wśród osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej • zachwianie tradycyjnego modelu rodziny, wzrost rodzin niepełnych, samotnie wychowujących dzieci

VIII. Misja i założenia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Lisków

W celu zapobiegania problemom społecznym występującym na terenie gminy wytyczono główne kierunki realizacji zadań instytucji i organizacji zajmujących się pomocą społeczną, między innymi jest to opracowanie nowych szczegółowych programów, a przede wszystkim stworzenie *zintegrowanego systemu wsparcia* dotyczącego:

- pomocy osobom długotrwale bezrobotnym
- wsparcia rodzin wielodzietnych i samotnie wychowujących dzieci
- opieki nad dziećmi i młodzieżą ze szczególnym uwzględnieniem środowisk zagrożonych uzależnieniami
- pomocy rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

- wsparcia osób niepełnosprawnych i upośledzonych i z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzin
- kompleksowej pomocy osobom starszym, chorym i niesprawnym z powodu wieku
- pomoc osobom i rodzinom zagrożonych ubóstwem, marginalizacją i wykluczeniem

Założeniem strategii jest ukształtowanie sprawnego systemu polityki społecznej (socjalnej) w oparciu o rolę instytucji oraz organizacji pozarządowych, wspieranie rozwoju tych organizacji w ramach nowoczesnego modelu pomocy społecznej zarówno instytucjonalnej, jak i pozarządowej.

Cele pośrednie:

- Podjęcie kompleksowych działań na rzecz umocnienia roli rodziny.
- Promocja zdrowego stylu życia.
- Pomoc osobom niepełnosprawnym, osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz innych potrzebujących pomocy, a także ich rodzinom
- Prewencja, profilaktyka oraz skuteczna walka z wszelkimi przejawami patologii społecznych.
- Zapewnienie bezpieczeństwa poprzez minimalizowanie zagrożeń kryminalnych i społecznych.

Cele operacyjne:

- Realizacja projektów ukierunkowanych na reintegrację społeczną i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.
- Realizacja działań na rzecz profilaktyki prorodzinnej.
- Wsparcie finansowe najuboższych rodzin.
- Organizowanie specjalistycznego poradnictwa dla rodzin, młodzieży i dzieci nieprzystosowanych społecznie.
- Zapewnienie osobom niepełnosprawnym możliwość udziału w życiu publicznym.
- Poprawa warunków infrastrukturalnych działania GOPS zwłaszcza wsparcia środowiskowego
- Wspieranie organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem marginalizacji i wykluczeniu społ.
- Organizowanie specjalistycznego poradnictwa oraz warsztatów pracy socjalnej dla ośrodka pomocy społecznej.
- Wspieranie rodzin dotkniętych przemocą

- Profilaktyka poprzez zwiększenie świadomości prawnej społeczeństwa oraz wiedzy o możliwościach unikania zagrożeń.

Główne cele i kierunki zapobiegania zagrożeniom społecznym

Warunkami zasadniczymi osiągnięcia celów i kierunków określonych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, co jest szczególnie ważne w sferze pomocy społecznej mieszkańcom, są zgoda polityczna oraz partnerski dialog i akceptacja społeczna.

Główne cele i kierunki zapobiegania zagrożeniom społecznym to:

1. systematyczne diagnozowanie
2. okresowy monitoring i kontrola
3. subsydiarność, pomocniczość świadczeń
4. kompleksowość rozwiązań
5. wyznaczenie standardów usług socjalnych
6. korzystanie z doświadczeń samorządów gmin powiatu
7. konsekwencja i długotrwałość działania
8. indywidualizacja metod i środków
9. zachowanie współuczestnictwa i pełnoprawności klientów
10. prowadzenie konkretnych programów i projektów
11. zdobywanie środków pozabudżetowych
12. nacisk na profilaktykę i zapobieganie
13. współpraca z samorządem powiatu
14. polityka prorodzinna

Misja:

Systemowe podejście do rozwiązywania problemów społecznych w celu przeciwdziałania marginalizacji, wykluczeniu i patologiom społecznym oraz poprawy jakości życia mieszkańców gminy.

IX. Cele strategiczne

Określone w niniejszej Strategii Systemy Rozwiązywania Problemów Społecznych, wskazują cele szczegółowe oraz plan działania służący ich osiągnięciu. Cele szczegółowe zostały odniesione do poszczególnych zidentyfikowanych problemów społecznych. Określonym działaniom podporządkowano instrumenty realizacyjne w postaci określania czasu realizacji, źródeł potencjalnego finansowania oraz odpowiedzialnych za poszczególne działania. Przyczyni się to do uszczegółowienia sposobu wdrażania strategii.

Problem:

Istnienie znacznego poziomu bezrobocia na terenie gminy, który pogłębia obszary społeczne zagrożone ubóstwem oraz marginalizacją i wykluczeniem.

Cel strategiczny 1

System wsparcia osób i ich rodzin dotkniętych bezrobociem i zagrożonych długoterminowym pozostaniem bez pracy.

Celem planowanych działań w ramach Strategii jest wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy oraz przeciwdziałanie i eliminowanie negatywnych skutków psychospołecznych bezrobocia. Adresatem programu jest grupa osób bezrobotnych z terenu gminy, które są podopiecznymi pomocy społecznej i wykazują aktywność w poszukiwaniu zatrudnienia.

Cele szczegółowe:

1. Wspieranie bezrobotnego w trakcie poszukiwania zatrudnienia
2. Przeciwdziałanie uzależnieniu świadczeniobiorców od instytucji pomocy społecznej.
3. Pobudzanie aktywności bezrobotnych w działaniach służących ich usamodzielnieniu.
4. Niwelowanie psychospołecznych skutków bezrobocia osób pozostających bez pracy i ich rodzin.
5. Rozwiązywanie problemu bezrobocia systemowo, czyli z uwzględnieniem pomocy dla rodziny bezrobotnego.

Kierunki działania :

1. Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie monitorowania i rozwiązywania zjawiska bezrobocia na terenie gminy:
 - a. organizacja prac publicznych
 - b. organizacja prac społecznie użytecznych

- c. zdobywanie środków pozabudżetowych w tym z funduszy unijnych na aktywizację i reintegrację osób bezrobotnych zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.
2. Objęcie pracą socjalną osób długotrwale bezrobotnych, tak by zachęcać je do systematycznego poszukiwania stałej pracy. W szczególności należy dążyć do udzielania osobom bezrobotnym wszechstronnej pomocy w zakresie: poradnictwa, i wsparcia oraz zapoznania z aktywnymi technikami poszukiwania pracy.
3. Praca socjalna na bazie kontraktów socjalnych
4. Objęcie pomocą materialną rodzin dotkniętych problemem bezrobocia

Podmioty i źródła finansowania w celu przeciwdziałania bezrobociu

CELE DZIAŁANIA	CZAS REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	PODMIOT KOORDYNUJĄCY
1.	2.	3.	4.
Realizacja zadań ustawowych przypisanych samorządowi gminy	Praca ciągła	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze i inicjatywy UE	Powiatowy Urząd Pracy Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
Diagnozowanie problemu	Studium Potrzeb Analizy	Budżet Powiatu	Powiatowy Urząd Pracy
Zorganizowanie systemu działań wspierających osoby finansowo i socjalnie zagrożone oraz praca socjalna z osobami bezrobotnymi i członkami ich rodzin	Praca ciągła	Budżet Powiatu Budżet Gminy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowy Urząd Pracy
	Praca ciągła	Budżet Gminy Środki z budżetu państwa	Powiatowy Urząd Pracy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Problem:

Dysfunkcje opiekuńczo – wychowawcze oraz bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego w rodzinach wymagających profesjonalnej pomocy w rozwiązywaniu pojawiających się trudności

Cele strategiczny 2

.Budowa zintegrowanego systemu pomocy rodzinie dysfunkcyjnej

Cele szczegółowe

1. Pozostanie dziecka w rodzinie biologicznej:
 - pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych poprzez odtworzenie, wzmocnienie funkcji rodziny oraz ról rodzinnych
 - zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju zgodnie z ich potrzebami i przysługującymi im prawami
2. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców z zachowaniem priorytetu prorodzinnych form opieki zastępczej :
 - zagwarantowanie dzieciom i młodzieży właściwych warunków opiekuńczo - wychowawczych poprzez umieszczenie w placówkach opieki najbardziej zbliżonych do środowiska rodzinnego lub formach instytucjonalnych odpowiednio do diagnozy dziecka , na czas kryzysu rodziny naturalnej
 - reintegracja rodziny poprzez ponowne podjęcie funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez rodzinę naturalną dziecka po przezwyciężeniu problemów życiowych stanowiących przyczynę umieszczenia dziecka poza rodziną oraz odtworzenie i wzmocnienie funkcji rodziny naturalnej.
3. Aktywne rozwiązywanie problemów opiekuńczo-wychowawczych:
 - objęcie opieką psychologiczną i pedagogiczną członków rodziny
 - wsparcie instytucjonalne rodzin dysfunkcyjnych
 - długofalowa praca socjalna na bazie kontraktu socjalnego

Kierunki działania :

1. Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo –wychowawczym polegająca na:
 - diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo – wychowawczej , zaniedbań względem dzieci
 - diagnozie – ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym.
 - opracowaniu i realizacji projektów socjalnych i programów dot. wspierania rodziny w kryzysie ze szczególnym naciskiem na rodziny niewydolne wychowawczo

2. Pomoc materialna dla rodzin pozostających w trudnej sytuacji finansowej realizowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej:

- z systemu pomocy społecznej
- z systemu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego
- z systemu dodatków mieszkaniowych
- z systemu pomocy materialnej dla uczniów

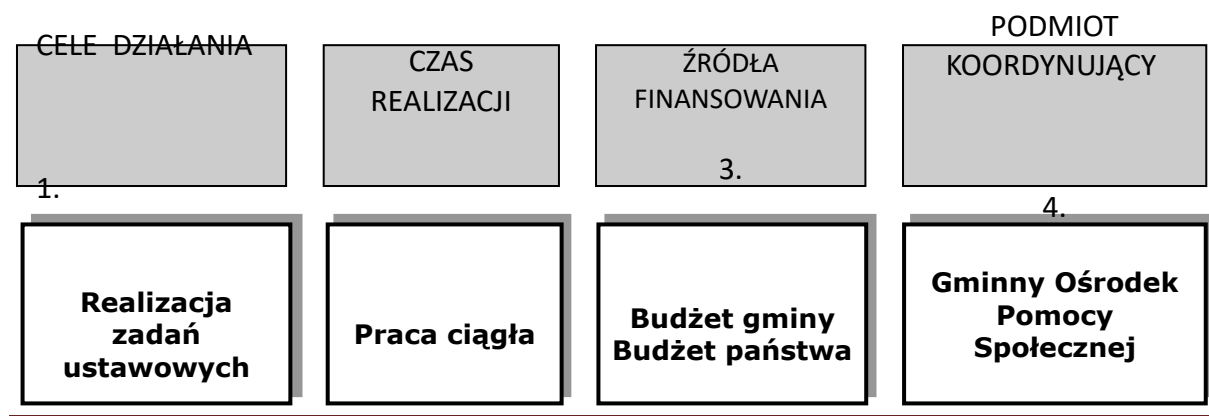
3. Systematyczna współpraca z istniejącymi w powiecie jednostkami zapewniającymi opiekę dla dzieci i młodzieży.

4. Systematyczna współpraca z wymiarem sprawiedliwości właściwym ze względu na położenie gminy, w szczególności:

- sądem rodzinnym
- kuratorami sądowymi i społecznymi.

5. Systematyczne współdziałanie Ośrodka Pomocy Społecznej z placówkami oświatowymi w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży uczącej się, a w szczególności przeciwdziałanie pojawiającym się patologiom,

Podmioty i źródła finansowania pomocy na rzecz rodzin niewydolnych opiekuńczo oraz bezradnych w prowadzeniu gospodarstwa domowego

Diagnozowanie problemu bezradności wychowawczych	Baza danych GOPS dane placówek oświatowych	Budżet gminy	GOPS Placówki oświatowe
Koordinacja działań w zakresie bezradności	Praca ciągła	Budżet gminy Budżet państwa fundusze UE	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje i stowarzyszenia
Zorganizowanie systemu działań wspierających Zorganizowanie systemu działań wspierających	Praca ciągła	Budżet gminy Budżet Państwa Środki UE Budżet gminy Budżet Państwa Środki UE	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje i stowarzyszenia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Problem:

Nasilający się problem przemocy w rodzinie oraz rozpadu rodziny

Cel strategiczny 3

Utworzenie systemu pomocy rodzinie w kryzysie i przeciwdziałania przemocy

Ustawodawca w ustawie z dnia 29.07.2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jednoznacznie określił zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zasady postępowania zarówno wobec osób dotkniętych przemocą jak i wobec osób stosujących przemoc. Zadania te realizowane będą przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego Zarządzeniem Wójta Gminy Lisków.

Wskazać należy, iż bardzo trudno jest określić zakres występowania skali zjawiska przemocy gdyż jest ono powiązane z innymi patologiami (alkoholizmem, bezrobociem, ubóstwem i bezradnością). Barię do postawienia pełnej diagnozy sytuacji jest niska świadomość społeczna przejawów przemocy oraz niechęć środowiska do ingerowania w sprawy rodzinne.

Cele szczegółowe:

1. Zapobieganie oraz powstrzymanie zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Zapewnienie bezpieczeństwa ofierze i tworzenie warunków kontroli społecznej w sytuacjach przemocy.

3. Wspieranie osób i rodzin w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych i problemu przemocy.
4. Przeciwdziałanie rozpadowi rodziny w sytuacjach kryzysu i przemocy.
5. Pomoc w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, rodzinnego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie
6. Upowszechnianie informacji o problemie przemocy rodzinnej oraz o możliwościach uzyskania pomocy

Kierunki działań:

- 1.Opracowanie i realizacja programów odnoszących się do przeciwdziałania przemocy o zasięgu lokalnym
- 2.Organizowanie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i socjalnego.
- 3..Organizowanie grup wsparcia dla osób dorosłych.
- 4.Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży.
- 5.Pośrednictwo w kontaktach z instytucjami wspierającymi rodziny.
- 6.Zapewnienie ofiarom przemocy domowej schronienia w OIK-ach na terenie powiatu i partycypowanie w kosztach.
- 7.Pozyskanie mieszkań socjalnych na terenie gminy dla ofiar przemocy
- 8.Działalność edukacyjna w zakresie pogłębiania wiedzy merytorycznej i umiejętności interpersonalnych w celu zapewnienia klientom profesjonalnej pomocy zgodnie z aktualnie obowiązującymi standardami.

Podmioty i źródła finansowania pomocy na rzecz rodzin w kryzysie z problemem przemocy są zbieżne z określonymi w celu strategicznym nr 2

● Problem:● Sytuacja osób niepełnosprawnych na terenie gminy wymaga działań z zakresu rehabilitacji leczniczej, zawodowej oraz reintegracji społecznej.

Cel strategiczny 4

Zintegrowany system pomocy i wsparcia środowiskowego na rzecz osób niepełnosprawnych oraz członków ich rodzin

Rehabilitacja osób niepełnosprawnych oznacza zespół działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych,

edukacyjnych i społecznych, zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

Cele szczegółowe:

1. Zapobieganie skutkom niepełnosprawności poprzez zapewnienie osobom uprawnionym łatwego dostępu do usług specjalistycznych i rehabilitacyjnych.
2. Wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie do aktywności społecznej osób niepełnosprawnych i chorych psychicznie
3. Stwarzanie odpowiednich warunków do zachowania samodzielności życiowej osób niepełnosprawnych intelektualnie i fizycznie oraz osób psychicznie chorych
4. Wspieranie rodzin, w których występuje problem niepełnosprawności w szczególności rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym i dzieckiem wychowywanym przez rodziców niepełnosprawnych.
5. Wspieranie rodzin, w których występuje problem choroby psychicznej oraz zaburzeń psychicznych
6. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i PFRON-em w celu pozyskania środków finansowych na zakup sprzętu rehabilitacyjnego, turnusów rehabilitacyjnych, gminnych programów osłonowych dla osób niepełnosprawnych.
7. Zwiększenie dostępu do informacji o instytucjach i organizacjach zajmujących się pomocą na rzecz osób chorych psychicznie i niepełnosprawnych

• **Kierunki działania:**

1. Rozwój pracy socjalnej na rzecz integracji osób niepełnosprawnych w środowisku - edukacja kadry pomocy społecznej.
2. Zapewnienie możliwości korzystania z oferty instytucji świadczących wsparcie i pomoc na rzecz tej grupy osób. (np. ŚDS, WTZ, ZAZ).

Problem:

Wzrasta liczba osób samotnych, osamotnionych w wieku emerytalnym na terenie gminy.

Cel strategiczny 5

Zintegrowany system pomocy i wsparcia środowiskowego osobom w wieku podeszłym i sędziwym oraz niesprawnym z racji wieku.

Cele szczegółowe:

1. Stworzenie odpowiednich form opieki osobom wymagającym takiej pomocy.
2. Aktywizowanie osób starszych do udziału w życiu społecznym i kulturalnym gminy
3. Aktywizacja rodzin na rzecz zapewniania opieki swoim najbliższym, wymagającym pomocy w postaci usług opiekuńczych
4. Zmiana stereotypu człowieka starego jako jednostki biernej społecznie.
5. Rozwijanie usług opiekuńczych

• **Kierunki działania:**

1. Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych wymagających opieki w ich miejscu zamieszkania i środowisku poprzez:
 - wizyty w środowisku pracowników socjalnych i propagowanie aktywnego i zdrowego trybu życia
 - ułatwianie kontaktów z placówkami służby zdrowia poprzez działania pracowników socjalnych i pielęgniarek środowiskowych
 - podejmowanie działań mających na celu większe zaangażowanie rodziny w sprawowaniu opieki nad osobami wymagającymi tej formy pomocy
 - pośrednictwo w organizowaniu usług opiekuńczych przez rodziny osób wymagających pomocy w tej formie.

• Problem:
• <i>Powiększająca się liczba rodzin z problem uzależnień i współuzależnienia</i>

Cel strategiczny 6

Program systemowy pomocy osobom i rodzinom z problem uzależnień z uwzględnieniem uzależnień dzieci i młodzieży

Cele szczegółowe:

1. Realizacja zadań przewidziana w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przeciwdziałaniu narkomanii
 - ❖ zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków

- ❖ udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień w szczególności problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, ochrony przed przemocą w rodzinie
 - ❖ prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych
2. Wypracowanie modelu wspólnego oddziaływania pracowników socjalnych, kuratorów i terapeutów na rodziny dotknięte problemem alkoholowym
 3. Wypracowanie i doskonalenie form pracy z podopiecznym uzależnionym w celu mobilizacji go do podjęcia leczenia odwykowego;
 4. Ochrona dzieci przed skutkami alkoholizmu rodziców
 5. Wypracowanie form współpracy z lokalnymi instytucjami i organizacjami pomagającymi osobom uzależnionym i ich rodzinom.
 6. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.
 7. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów i klubów integracji społecznej

Kierunki działania:

1. Organizowanie grup wsparcia dla osób uzależnionych oraz ich rodzin.
2. Rozwijanie działalności grupy AA
3. Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych i profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
4. Organizowanie szkoleń i konferencji dla pracowników służb społecznych, członków GKRPA, pedagogów, kuratorów społecznych i policji.
5. Zaspokajanie socjalnych i bytowych potrzeb dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem uzależnień:
6. pomoc w postaci gorącego posiłku w szkole
7. pomoc w postaci wyposażenia w artykuły szkolne i odzież,
8. finansowanie wycieczki letniej i zimowej, wycieczek szkolnych,
9. likwidacja barier komunikacyjnych umożliwiającą dzieciom korzystanie z zajęć w świetlicach..

• Szczegółowe kierunki w zakresie profilaktyki i łagodzenia skutków uzależnień zawarte są w Gminnym Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opracowanym corocznie przez członków GKRPA.

Podmioty i źródła finansowania pomocy na rzecz osób dotkniętych problemem uzależnień

Podmioty zaangażowane w realizację strategii to:

- ❖ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie
- ❖ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- ❖ Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- ❖ Sąd Rodzinny
- ❖ Klub Abstynenta
- ❖ Szkoły podstawowe i gimnazjum na terenie gminy

CELE DZIAŁANIA

	CZAS REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	PODMIOT KOORDYNUJĄCY
1.			4.
Realizacja zadań określonych w planie zadań przypisanych samorządowi miasta	CZAS REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	PODMIOT KOORDYNUJĄCY
Realizacja zadań ustawowych przypisanych samorządowi miasta	Praca ciągła	Budżet gminy Budżet państwa	GKRPA GOPS
Diagnozowanie problemu alkoholizmu	Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Budżet gminy Budżet państwa	GKRPA GOPS
Zorganizowanie i prowadzenie sieciowego systemu działań wspierających rozwiązywanie prob. uzależnień	Praca ciągła	Budżet gminy Budżet państwa	GKRPA GOPS
Zorganizowanie i prowadzenie sieciowego systemu działań wspierających rozwiązywanie prob. uzależnień	Praca ciągła	Budżet gminy Budżet państwa	GKRPA GOPS

X. System mo,oa

X. System monitorowania, promocja oraz finansowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

1. Monitorowanie

Prowadzeniem monitorowania, wdrażania Strategii oraz oceny zajmować się będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz GKRPA.

Bazą informacji statystycznej, zbieranej na potrzeby wskaźników monitorowania będą źródła statystyki państwowej (GUS) na poziomie gminy. Poza tym bazę tą będą stanowiły informacje i dane otrzymane od instytucji i organizacji, grup środowiskowych biorących udział w programach związanych z poszczególnymi celami realizacji GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH. Częstotliwość pomiaru, a także raporty wskaźników ustalane będą w zależności od ich kategorii (produkt, rezultat, oddziaływanie).

Wskaźnikami oceny monitorowania Strategii będą:

- ilość osób skierowanych do pracy w ramach zatrudnienia socjalnego
- ilość osób objętych pomocą w placówkach wsparcia dziennego
- ilość dzieci objętych programem dożywiania
- liczba osób mających problemy opiekuńczo – wychowawcze, którym skutecznie udzielono pomocy
- liczba osób i rodzin objętych pomocą w ramach programu przeciwdziałania przemocy
- liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe
- ilość zorganizowanych kampanii na rzecz profilaktyki uzależnień oraz liczba osób, do których dotarły materiały i ulotki informujące o zagrożeniu związanym z tą patologią w ramach systemu sieciowej pomocy
- liczba atrakcji (zajęć, imprez, itp.) organizowanych, głównie dla dzieci i młodzieży, mających na celu rozwój zainteresowań oraz promocję zdrowego stylu życia.

2. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Współpraca pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi odbywać się będzie poprzez informację na stronie BIP, tablicy informacyjnej, informatorów, ulotek oraz przez organizowanie wspólnych spotkań, szkoleń i wymiany doświadczeń.

3. Finansowanie Strategii

Przewidziane źródła finansowania strategii to:

- środki własne samorządu
- środki z budżetu państwa
- środki Unii Europejskiej.

Możliwości zewnętrznego wsparcia finansowego rozwoju gminy zależą od następujących czynników:

- wielkość środków przeznaczonych przez Unię Europejską na wsparcie rozwoju społecznego w Polsce
- zasady podziału środków unijnych pomiędzy poszczególne województwa
- potencjał absorpcyjny poszczególnych organizacji społecznych i instytucji
- zdolność przygotowania i realizacji konkretnych projektów dla gminy Lisków w sferze społecznej

CELE DZIAŁANIA	CZAS REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	PODMIOT KOORDYNUJĄCY
1. Uzyskiwanie akceptacji dla zmian w pomocy społecznej			
Uzyskiwanie akceptacji dla promowania integracji społecznej	Praca ciągła	Budżet państwa Środki UE	GOPS
Promowanie integracji społecznej	Praca ciągła	Budżet państwa Środki EFS	Urząd Gminy GOPS
	Praca ciągła	Budżet gminy Budżet państwa Środki EFS	Urząd Gminy GOPS

XI. Podsumowanie

Realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ma wpływ na wdrożenie w gminie nowego modelu polityki społecznej. Strategia kierunkuje działania władz samorządowych i instytucji opieki społecznej, w tym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na pełnienie aktywnej roli w budowaniu nowoczesnego systemu opieki społecznej. Zorientowanie strategii na wybranych grupach społecznych przez pryzmat działań strukturalnych, inwestycyjnych, rozwojowych, jest najlepszą możliwością poprawy sytuacji wielu osób i rodzin, a także zaktywizowania wielu grup podlegających wykluczeniu społecznemu.

Celem Strategii są systemowe działania długofalowe, polegające na inwestycji w kapitał ludzki, poprawę sytuacji materialnej, działania na rzecz poprawy rynku zatrudnienia, systemu edukacji, mające powiązania ze wzrostem przedsiębiorczości. Strategia jest, zatem instrumentem nowoczesnej polityki społecznej wdrażanej na poziomie lokalnym przez władze samorządowe gminy, aktywizujące organizacje, instytucje i środowiska działające w obszarze pomocy społecznej oraz rozwoju gospodarczego i społecznego.

Kierunki działań poszczególnych systemów zawartych w strategii, pozwalają na dotarcie do najbardziej potrzebujących grup społecznych, zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Strategia oparta jest na partnerstwie lokalnym, jako zasadzie rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców gminy, co pozwala na rozwój i pogłębianie współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i samorządem.

Opracował Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie

Wykaz wykresów:

Wykres nr 1- Podział badanych ze względu na płeć w %.....	s. 23
Wykres nr 2- Wiek badanych w %.....	s. 24
Wykres nr 3- Wykształcenie ankietowanych w %.....	s.25
Wykres nr 4- Liczebność rodzin badanych w %.....	s. 25
Wykres nr 5- Podział ankietowanych ze względu na płeć w grupie A i B.....	s. 27
Wykres nr 6- Wiek ankietowanych w grupie A i B.....	s. 27
Wykres nr 7- Pijaństwo w gminie postrzegane przez badanych z grup A i B.....	s. 28
Wykres nr 8- Przestępczość w gminie wg badanych.....	s. 29
Wykres nr 9- Udział ankietowanych w przestępstwach.....	s. 30
Wykres nr 10- Dostrzeganie zjawiska przemocy domowej przez ankietowanych.....	s. 30

Wykres nr 11- Przyczyny przemocy domowej w ujęciu obu badanych grup.....s.	31
Wykres nr 12- Problemy społeczne w Gminie Lisków oraz stopień dolegliwości problemów społecznych(wg ankietowanych z grupy A i B).....s.	32
Wykres nr 13- Problemy społeczne w Gminie Lisków oraz stopień dolegliwości problemów społecznych (wg ankietowanych z grupy A i B)	s. 33
Wykres nr 14- Przyczyny ubóstwa w Gminie Lisków wg ankietowanych z grup A i B.....s.	34
Wykres nr 15- Bezpieczeństwo szkół i miejsc publicznych w Gminie Lisków (odpowiedzi ankietowanych z grup A i B).....s.	35
Wykres nr 16- - Bezpieczeństwo szkół i miejsc publicznych w Gminie Lisków (odpowiedzi ankietowanych z grupy A).....s.	36
Wykres nr 17- - Bezpieczeństwo szkół i miejsc publicznych w Gminie Lisków (odpowiedzi ankietowanych z grupy B).....s.	36
Wykres nr 18- Sytuacja mieszkaniowa ankietowanych z grupy A.....s.	38
Wykres nr 19- Sytuacja mieszkaniowa ankietowanych z grupy B.....s.	38
Wykres nr 20-Korzystanie z pomocy w zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych (grupa A).....s.	39
Wykres nr 21- Korzystanie z pomocy w zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych (grupa B).....s.	39
Wykres nr 22- Korzystanie z lokali socjalnych wg ankietowanych z grupy B.....s.	40
Wykres nr 23- Ocena stanu zdrowia ankietowanych.....s.	41
Wykres nr 24- Wizyty lekarskie ankietowanych.....s.	42
Wykres nr 25- Ocena przez ankietowanych z grupy A działań GOPS w Liskowie.....s.	42
Wykres nr 26- Ocena przez ankietowanych z grupy B działań GOPS w Liskowie.....s.	43
Wykres nr 27- Ocena sytuacji materialnej we własnym gospodarstwie domowym (wg grupy A i B).....s.	44
Wykres nr 28- Zadowolenie ze swojej sytuacji finansowej wg grupy A.....s.	45
Wykres nr 29- Zadowolenie ze swojej sytuacji finansowej wg grupy B.....s.	45
Wykres nr 30- Miesięczny dochód na osobę w rodzinie wg ankietowanych z grupy A i B.....s.	46
Wykres nr 31- Dochody ankietowanych z grup A i B.....s.	47
Wykres nr 32- Program „Posiłek i szkole i w domu” (grupa A i B)	s. 48
Wykres nr 33- Korzystanie z darów i paczek żywnościowych, gr. A.....s.	48
Wykres nr 34- Korzystanie z darów i paczek żywnościowych, gr. B.....s.	49
Wykres nr 35- Czy instytucja GOPS jest potrzebna? Wypowiedzi ankietowanych	

Z grupy A i B.....	s. 50
Wykres nr 36- Spełnianie przez GOPS w Liskowie swoich funkcji (wg ankietowanych z gr. A).....	s. 50
Wykres nr 37- Spełnianie przez GOPS w Liskowie swoich funkcji (wg ankietowanych z gr. B).....	s. 51
Wykres nr 38- Ocena pracowników GOPSu w Liskowie przez ankietowanych z grupy A i B.....	s.52

Wykaz tabel:

Tabela nr 1- Liczba ludności Gminy wg faktycznego miejsca zamieszkania.....	s. 9
Tabela nr 2- Struktura wiekowa mieszkańców.....	s. 10
Tabela nr 3- Placówki szkolne.....	s. 12
Tabela nr 4- Wydatki Ośrodka na zadania pomocy społecznej w latach 2019-2020.....	s. 17
Tabela nr 5- Wydatki na realizację świadczeń rodzinnych w latach 2019-2020.....	s. 18
Tabela nr 6- Liczba wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2019-2020.....	s. 18
Tabela nr 7- Liczba wypłaconych świadczeń wychowawczych w latach 2019-2020	s. 19

Tabela nr 8- Liczba wypłaconych świadczeń z Programu „ Dobry Start” w latach 2019 – 2020	s. 19
Tabela nr 9- Wykształcenie ankietowanych.....	s. 24
Tabela nr 10- Korzystanie z instytucji w gminie.....	s. 37
Tabela nr 11- Liczba bezrobotnych, ludności w wieku produkcyjnym i wskaźnika bezrobocia. Ujęcie dynamiczne w latach 2019-2020.....	s. 54
Tabela nr 12- Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w latach 2019-2020.....	s.54
Tabela nr 13- Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy z tytułu niepełnosprawności w latach 2019- 2020.....	s.55
Tabela nr 14- Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy z tytułu długotrwałej choroby w latach 2019- 2020.....	s.55
Tabela nr 15- Liczba zasiłkobiorców oraz liczba osób w rodzinach korzystających z zasiłku stałego w latach 2019- 2020.....	s. 56
Tabela nr 16- Liczba zasiłkobiorców oraz liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy z powodu ubóstwa w latach 2019- 2020.....	s. 58
Tabela nr 17- Liczba zasiłkobiorców oraz liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy z powodu uzależnień w latach 2019- 2020	s. 61

ANKIETA

Szanowni Mieszkańcy Gminy Lisków

Ankieta ma na celu zbadanie czy gmina Lisków i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie zaspokajają potrzeby mieszkańców, oraz czy w należyłym stopniu wypełniają swoje zadania. Ankieta jest podzielona na kilka etapów(dotyczących różnych problemów). Proszę zakreślić odpowiedź (postawić znak X w okienku lub zaznaczyć A, B lub C...), można też wyrazić swoją własną opinie w ostatnim punkcie(wykropkowanym). Uprzejmie informuje, że ankieta jest anonimowa, a dane z niej pochodzące będą wykorzystane w celu napisania Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Lisków.

METRYKA

1) Płeć

Kobieta Mężczyzna

2) W jakim jest Pan/i wieku?

20lat-25lat 26lat-31lat 32lat-37lat 38lat-41lat

42lat-47lat 48lat-53lat 54lat-59lat 60l i więcej

3) Jakie ma Pan/i wykształcenie?

podstawowe zawodowe średnie licencjat wyższe inne

4) Ile osób liczy Pana/Pani gospodarstwo domowe?

.....

Teren Gminy Lisków

1) Czy w ciągu ostatniego roku zdarzyło się Panu/i być świadkiem pijaństwa na terenie Gminy Lisków?

A) Tak

1-2 razy 3-5 razy 5-10 częściej

B) Nie

2) Czy Panu/i zdarzyło się spożywać w ciągu ostatniego miesiąca alkohol?

A) Tak

B) Nie

3) Czy Panu/i zdarzyło się spożywać w ciągu ostatniego kwartału mocniejsze alkohole, np.. wódkę?

A) Tak

1-2razy 3-5razy 5-10razy Częściej

B) Nie

4) Czy w ciągu ostatniego roku był/a Pan/Pani świadkiem przestępstwa na terenie Gminy Lisków?

A) Tak

kradzież pobici e rozbój/napad/wymuszeni e zabójstwo

akt wandalizmu inne

B) Nie

C) Nie wiem

5) Czy pamięta Pan/Pani jakieś przestępstwa na terenie Gminy Lisków?

A) Tak

- kradzież pobicie rozbój/napad/wymuszenie zastraszanie
 ubliżani
 e zabójstwo akt wandalizmu inne.....

- B) Nie
 C) Nie wiem

6) Czy zdarzyło się Panu/Pani w zdenerwowaniu kiedykolwiek udział w jakimś przestępstwie?

- A) Tak

Jeśli tak to w jakim?

- kradzież pobicie rozbój/napad/wymuszenie zastraszanie
 ubliżani
 e zabójstwo akt wandalizmu inne.....

- B) Nie

7) Czy dostrzega Pani / Pan w miejscu swojego zamieszkania / okolicy, następujące problemy społeczne:

- Ubóstwo
 Alkoholizm
 Narkomania
 Bezdomność
 Bezrobocie
 Niepełnosprawność
 Długotrwała lub ciężka choroba
 Problemy osób starszych
 Przemoc (w tym przemoc w rodzinie)
 Brak lokum mieszkalnego
 Rodziny dysfunkcyjne, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, zaniedbanie wobec dzieci
 Bezradność w sprawach prowadzenia gospodarstwa domowego
 Brak poczucia bezpieczeństwa
 Przeszłość
 Inne / jakie?.....

Czy Pana/Pani zdaniem powyższe problemy społeczne są dolegliwe w: wysokim stopniu, średnim stopniu, niskim stopniu, a może wcale nie są dolegliwe?(proszę o wyrażenie swojej opinii w poniższej tabeli)

<i>Problem społeczny</i>	<i>Wysoki stopień</i>	<i>Średni stopień</i>	<i>Niski stopień</i>	<i>Nie jest dolegliwy</i>
Ubóstwo	☐	☐	☐	☐
Alkoholizm	☐	☐	☐	☐
Narkomania	☐	☐	☐	☐

Bezdomność	☐	☐	☐	☐
Bezrobocie	☐	☐	☐	☐
Niepełnosprawność	☐	☐	☐	☐
Długotrwała lub ciężka choroba	☐	☐	☐	☐
Problemy osób starszych	☐	☐	☐	☐
Przemoc (w tym przemoc w rodzinie)	☐	☐	☐	☐
Brak lokum mieszkalnego	☐	☐	☐	☐
Rodziny dysfunkcyjne, bezradność w...	☐	☐	☐	☐
Bezradność w sprawach prowadzenia ...	☐	☐	☐	☐
Brak poczucia bezpieczeństwa	☐	☐	☐	☐
Przestępczość	☐	☐	☐	☐
Inne...	☐	☐	☐	☐

8) Czy według Pani/Pana oceny w rodzinach na terenie gminy Lisków istnieje zjawisko przemocy domowej?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Nie wiem

9) Jeżeli w poprzednim pytaniu zaznaczył/a Pan/Pani odp. „A” Tak, to jakie są według Pani / Pana przyczyny przemocy domowej?

- Bezrobocie Ubóstwo Uzależnienia Stres Choroba
Problemy wychowawcze
Inne/jakie?.....

10) Jakie są przyczyny występowania negatywnych zjawisk u dzieci i młodzieży? (Proszę zaznaczyć trzy najistotniejsze)

- Niedostosowanie społeczne po opuszczeniu placówek i rodzin zastępczych
- Zaniedbania wychowawcze

11) Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie na terenie gminy Lisków?

- A) Tak
- B) Raczej tak
- C) Raczej nie
- D) Nie

12) Czy szkoły i miejsca publiczne są bezpieczne dla dzieci?

- A)
- B) Tak

- C) Nie
- D) Nie wiem

13) Czy Pani / Pana zdaniem jest dużo rodzin ubogich na terenie gminy

- A) Znam wiele takich rodzin
- B) Znam nieliczne takie rodziny
- C) Słyszałem o takich rodzinach
- D) Nie słyszałem o takich rodzinach

14) Jakie Pani / Pana zdaniem są główne przyczyny ubóstwa wśród mieszkańców gminy Lisków?

- A).Bezrobocie E).Dziedziczenie ubóstwa
- B).Uzależnienia F).Niepełnosprawność
- C).Wielodzietność G).Długotrwała choroba
- D).Rozpad rodziny

15) Z których z poniżej wymienionych instytucji działających na terenie Gminy Lisków Pan/Pani korzysta?

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie
- Gminne Towarzystwo Dzieci Specjalnej Troski
- Dom Dziecka
- Dom Pomocy Społecznej w Liskowie
- Środowiskowego Domu Samopomocy w Liskowie
- Zakład Aktywności Zawodowej
- Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia
- Związki wyznaniowe
- Parafie

Inna / jaka?

Jakich instytucji/organizacji Pana/Pani zdaniem brak?.....

CZĘŚĆ PIERWSZA-POTRZEBY MIESZKANIOWE

1) Jak ocenia Pan/Pani swoją sytuację mieszkaniową?

- A) Dobrze
- B) Źle
- C) Trudno powiedzieć

2) Czy ma Pan/Pani zaspokojone potrzeby mieszkaniowe?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć

3) W jakim lokalu mieszka Pan/Pani ?

- A) Dom jednorodzinny
- B) Mieszkanie(w bloku, kamienicy)
- C). Inne:.....

4) Czy Pana/Pani lokal jest?

- A) Własnościowy
- B) Wynajęty/dzierżawiony
- C) Socjalny
- D) Należy do rodziny
- E) Inne:.....

5) Jaką powierzchnią mieszkania jest Pan/Pani dysponuje?

- A) Powyżej 85m²
- B) 66-85 m²
- C) 51-65 m²
- D) 35-50 m²
- E) Do 35 m²

6) Czy korzysta Pan/Pani z pomocy Gminy Lisków i GOPS w Liskowie w potrzebach mieszkaniowych?

- A) Tak
- B) Nie

7) Czy według Pana/Pani Gmina Lisków zaspokaja potrzeby mieszkaniowe w wystarczającym stopniu?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć
- D)

8) Czy według Pana/Pani Gmina Lisków posiada wystarczającą ilość mieszkań i innych lokali socjalnych?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć
- D)

9) Czy Pan/Pani korzysta z lokali socjalnych oferowanych przez Gminę Lisków?

- A) Tak
- B) Nie

10) Czy według Pana/Pani Gmina Lisków wystarczająco wywiązuje się z budowy nowych lokali socjalnych i remontów już istniejących?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć
- D)

11) Czy korzysta Pan/Pani z zasiłków mieszkaniowych, dodatków czynszowych i innych wydawanych przez GOPS w Liskowie?

- A) Tak
- B) Nie

12) Czy według Pana/Pani zasiłki wydawane przez GOPS w Liskowie są wystarczające?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć
- D)

13) Czy jest Pan/Pani zadowolony/a z działań Gminy Lisków i GOPS w Liskowie na rzecz zaspokajania potrzeb mieszkaniowych?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć
- D)

14) W jaki sposób zamierza Pan/Pani zaspokoić swoje potrzeby mieszkaniowe?

- A) Zakup mieszkania na własność
- B) Wynajem mieszkania

15) Czy w zaspokojeniu swoich potrzeb mieszkaniowych będzie potrzebna pomoc Gminy Lisków i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Nie wiem

CZĘŚĆ DRUGA-POTRZEBY ZDROWOTNE

1) Jak ocenia Pan/Pani stan swojego zdrowia?

- A) Dobrze
- B) Źle

C) Trudno powiedzieć

2) Czy Pan/Pani często choruje?

A) Tak

B) Nie

C) Różnie

3) Na jakie najczęściej choroby, dolegliwości?

.....
.....
.....

4) Czy Pan/Pani bierze leki?

A) Tak

B) Nie

C) Brał bym, ale nie mam za co ich wykupić

5) Czy często Pan/Pani zażywa leki?

A) Tak

B) Nie

C) Różnie, zdarza się, że nie z powodu braku pieniędzy.

6) Czy jest Pan/Pani ubezpieczona w ZUS/KRUS?

ZUS: Tak Nie

KRUS Nie Nie

:

7) Korzysta Pan / Pani z usług medycznych szpitali państwowych, czy prywatnych?

A) Państwowych

B) Prywatnych

8) Jak często chodzi Pan/Pani do lekarza?

A) Raz na miesiąc

B) Raz na kwartał

C) Raz na pół roku

D) Raz w roku

E) Rzadziej

9) Czy jest Pan/Pani zadowolony/a ze służby zdrowia w Gminie Lisków?

A) Tak

B) Nie

C) Trudno powiedzieć

D)

10) Czy według Pana/Pani działania Gminy Lisków z zakresu ochrony zdrowia są wystarczające?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć
- D)

11) Czy według Pana/Pani, ilość Ośrodków zdrowia w Gminie Lisków jest wystarczająca?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć
- D)

12) Czy według Pana/Pani Gmina Lisków w odpowiednim stopniu utrzymuje ośrodki zdrowia występujące w gminie?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć
- D)

13) Czy korzysta Pan/Pani z pomocy pieniężnej lub innej, wydanej przez GOPS w Liskowie na rzecz zaspokajania swoich potrzeb zdrowotnych(zakup leków, badania, pomoc w umieszczeniu w DOPS, DSS, poradniach odwykowych, pomoc w walce z uzależnieniami)?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Opinia własna:

14) Czy pomoc GOPSu w Liskowie jest wystarczająca?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć

15) Jakich zmian chciał/a by Pan/Pani w służbie zdrowia w Gminie Lisków.

.....

16) Czy według Pana/Pani GOPS w Liskowie wywiązuje się w wystarczającym stopniu z działań na rzecz zaspokajania potrzeb zdrowotnych mieszkańców Gminy Lisków?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć

17) Jakich działań Pan/Pani oczekiwał/oczekiwała by od GOPSu w Liskowie na rzecz zaspokajania potrzeb zdrowotnych?

.....
.....
.....

.....

CZEŚĆ TRZECIA-POTRZEBY FINANSOWE

- 1) Jak Pan/Pani ocenia sytuację materialną w swoim gospodarstwie domowym?**
- A) Bardzo dobra
 - B) Dobra
 - C) Wystarczająca
 - D) Ledwie wystarczająca
 - E) Trudno powiedzieć
 - F)
- 2) Czy jest Pan/Pani zadowolona ze swojej sytuacji finansowej?**
- A) Tak
 - B) Nie
 - C) Trudno powiedzieć
 - D)
- 3) Pana/Pani miesięczny dochód na osobę w rodzinie znajduje się w przedziale**
- A) 80zł-120zł
 - B) 120zł-200zł
 - C) 200zł-300zł
 - D) 300zł i więcej
- 4) Moje dochody wynikają z?:**
- A) Praca zarobkowa
 - B) Własna działalność
 - C) Gospodarstwo rolne
 - D) Zasiłki/dotacje
 - E) Nie zarabiam
 - F)
- 5) Czy korzysta Pan/Pani z zasiłków, dotacji wydawanych przez GOPS w Liskowie?(Jeśli zaznaczy Pan/i odp. B[Nie], proszę przejść bezpośrednio do pytania .nr 8)**
- A) Tak
 - B) Nie
- 6) Czy jest Pan/Pani zadowolony/a z wysokości zasiłków wydawanych w GOPS?**
- A) Tak
 - B) Nie
 - C) Trudno powiedzieć
 - D)
- 7) Czy wydawane zasiłki przez GOPS w Liskowie zaspokajają Pana/Pani potrzeby?**
- A) Tak

- B) Częściowo tak
- C) Częściowo nie
- D) Nie

8) Czy pana/Pani dzieci są objęte programem „ Posilek w szkole i w domu”?

- A) Tak
- B) Nie

9) Czy korzysta Pan/Pani, Państwa rodzina z darów i paczek żywnościowych?

- A) Tak
- B) Nie

10) Czy według Pana/Pani dotacje, zasilki, działania na rzecz dożywiania dzieci Gminy Lisków są wystarczające?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć
- D)

11) Czy według Pana/Pani GOPS w Liskowie należycie wypełnia zadania związane z zaspokajaniem potrzeb finansowych swoich mieszkańców?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć
- D)

CZĘŚĆ CZWARTA-OCENA DZIAŁALNOŚCI GOPS w LISKOWIE

1) Czy według Pana/i instytucja taka jak GOPS jest potrzebna?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć
- D)

2) Czy GOPS w Liskowie spełnia należycie swoje funkcje?

- A) Tak
- B) Raczej tak
- C) Raczej nie
- D) Nie
- E) Nie wiem

3) Jak ocenia Pan/i pracowników GOPS w Liskowie?

- A) Bardzo dobra
- B) Dobra
- C) Dostateczna

D) Niedostateczna

4) Czy pracownicy GOPS w Liskowie to wg. Pana/i profesjonaliści w wykonywanej przez siebie pracy?

A) Tak Nie

B) Nie wiem

5) Co Pan/i myśli o działalności GOPS w Liskowie, co według Pana/i mógł by poprawić w swojej działalności?

.....
.....
.....
.....
.....

DZIĘKUJEMY!

UZASADNIENIE

Do uchwały Nr XXV/223/2021

Rady Gminy Lisków

z dnia 16 lutego 2021r.

Konieczność opracowania Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876).

Strategia jest dokumentem ponad kadencyjnym, określającym cele i działania na kilka lat. Dlatego wymaga okresowej aktualizacji oraz ciągłego podnoszenia jakości. Ze względu na swój długookresowy charakter planowanie strategiczne jest procesem ciągłym wymagającym stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych i ich uwzględnienia w dokumentacji oraz przesuwaniu horyzontu planowania na kolejne lata.

Przewiduje się dwie procedury aktualizacji dokumentu:

- Standardowa- strategia będzie raz w roku poddawana przeglądowi oraz aktualizacji w oparciu o odpowiednie dokumenty dotyczące zakresu i treści tych zmian.
- Pilna- w uzasadnionych przypadkach potrzeby szybkiej reakcji na zachodzące procesy , możliwość wprowadzenia zmian na wniosek Kierownika na podstawie Zarządzenia Wójta.

Zarówno procedura standardowa jak i pilna przewiduje możliwość wnioskowania o zmianę lub aktualizację zapisów w strategii ze strony ważnych podmiotów życia społecznego uprawnionych np. organizacji pozarządowych. Wówczas także propozycje opiniuje Rada Gminy.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie aktualizacji jest uzasadnione.